

รายงานการวิจัย

เรื่อง

**ความต้องการใช้สารสนเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิต
ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงาน
ในเขตภาคเหนือ**

**The Need for Dental Information of Dentistry Graduate Students,
Chiangmai University , Work in the Northern Region**

โดย

วิลาวัลย์ สุวรรณสัมฤทธิ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ISBN 974-657-158-3

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

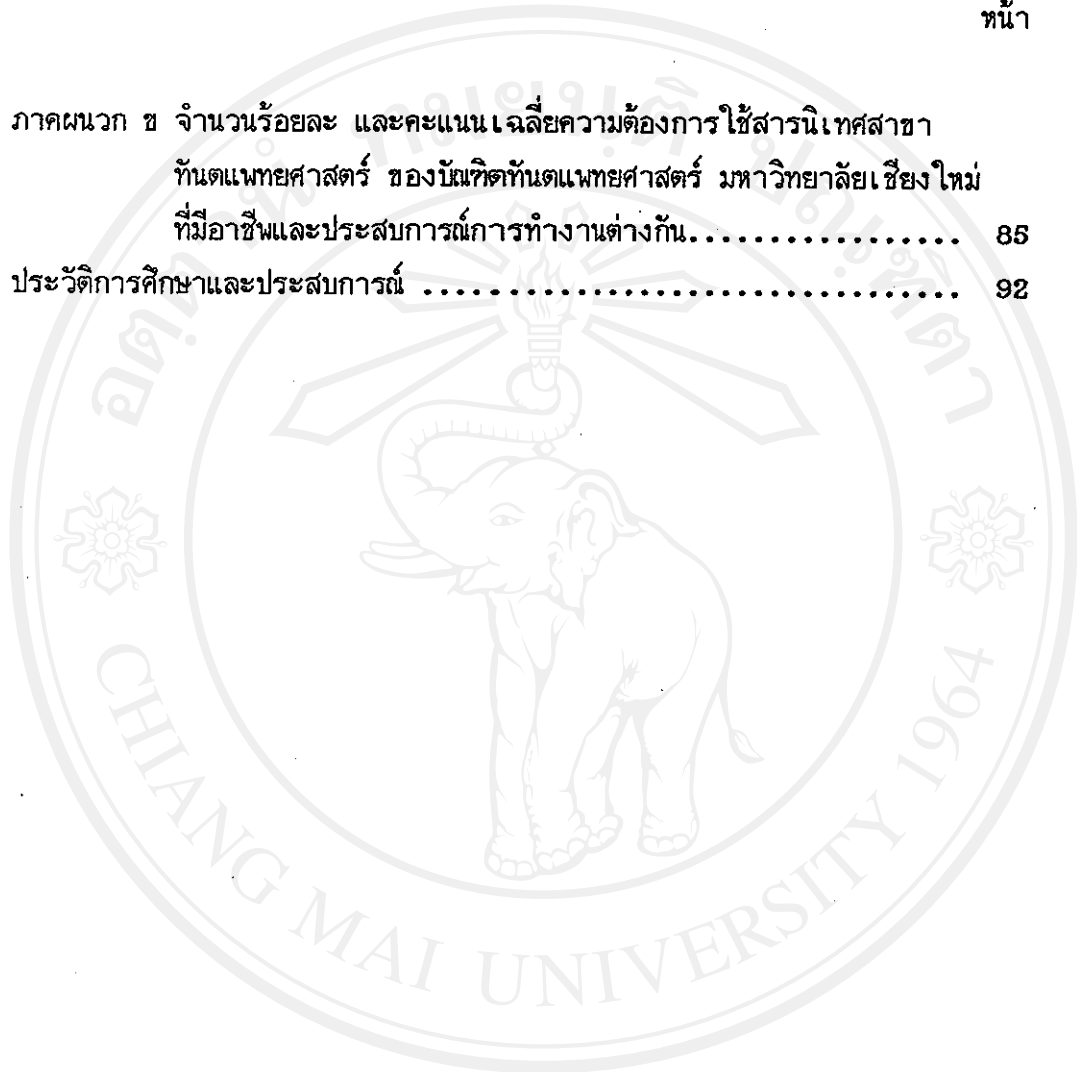
พ.ศ. 2539

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความหมายและขอบเขตของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์.....	5
สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	8
ประเภทของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	12
ความสำคัญและบทบาทของสารนิเทศ.....	15
ความต้องการและการใช้สารนิเทศ.....	17
ความต้องการสารนิเทศของอาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
ประชากร.....	25
กลุ่มตัวอย่าง.....	26
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ตอนที่ 1 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามและความต้องการใช้ สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	30
ตอนที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการ ใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ และแสดงจำนวน ร้อยละ ของภาษาที่ต้องการใช้.....	36
ตอนที่ 3 แสดงค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ของการวิจัย.....	47
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	54
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	54
กลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงาน ในเขตภาคเหนือ.....	77

ภาคผนวก ข จำนวนร้อยละ และคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา ทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	85
ประวัติการศึกษาและประสบการณ์	92

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร จำแนกตามอาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	25
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	26
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	30
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์.....	30
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหัวข้อที่ต้องการใช้.....	31
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความต้องการใช้สารนิเทศจากหนังสืออ้างอิง.....	32
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความต้องการใช้รูปแบบของสารนิเทศ.....	32
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งการใช้สารนิเทศในปัจจุบัน.....	33
9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ.....	33
10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความต้องการใช้อายุสารนิเทศ.....	34
11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความถี่ในความต้องการใช้สารนิเทศ.....	34
12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความต้องการใช้สารนิเทศจากห้องสมุด คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	35
13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการรับสารนิเทศจากห้องสมุด คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	35
14 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	36
15 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา.....	37
16 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	37
17 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา.....	38
18 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.....	39

ตาราง	หน้า
19 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา.....	40
20 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้แหล่ง สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	41
21 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา.....	42
22 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	43
23 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา	44
24 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้รูปแบบ สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	45
25 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา.....	46
26 ค่าไคสแควร์ เปรียบเทียบความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	47
27 ค่าไคสแควร์ เปรียบเทียบความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	48
28 ค่าไคสแควร์ เปรียบเทียบความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	49
29 ค่าไคสแควร์ เปรียบเทียบความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	50
30 ค่าไคสแควร์ เปรียบเทียบความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	51

ตาราง	หน้า
31 ค่าไคสแควร์ เปรียบเทียบความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพและประสบการณ์การทำงาน.....	52
32 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน.....	86
33 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	86
34 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทหลักสูตร ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน.....	87
35 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทหลักสูตร ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	87
36 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทสาขาวิชา ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน.....	88
37 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทสาขาวิชา ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	88
38 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทแหล่งสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน.....	89
39 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทแหล่งสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	89
40 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทหนังสืออ้างอิง ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน.....	90

ตาราง	หน้า
41 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทหนังสืออ้างอิง ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	90
42 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทรูปแบบสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน.....	91
43 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ประเภทรูปแบบสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	91

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ จำแนกตามอาชีพ และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่บัณฑิตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2513-2540 จำนวน 430 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมคือ แบบสอบถามความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัยพบว่า

บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาการบำบัดรักษาทางทันตกรรม และเพิ่มพูนความรู้ ส่วนใหญ่ต้องการใช้สารนิเทศที่มีอายุทันสมัยที่สุด 1 เดือน - 1 ปี และต้องการใช้สารนิเทศเดือนละ 1 ครั้ง สาขาวิชาที่ต้องการใช้มากที่สุดได้แก่ ศัลยศาสตร์ช่องปาก ทันตกรรมทั่วไป และทันตกรรมบูรณะ สารนิเทศจากหนังสืออ้างอิงที่ต้องการใช้ได้แก่รายงานการวิจัย วรรณกรรมวารสาร และวิทยานิพนธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศมากที่สุดปัจจุบันบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้หนังสือและเอกสารส่วนตัวรวมถึงสารนิเทศจากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยส่งผ่านไปรษณีย์ธรรมดาและทาง E-Mail

ในด้านภาษาของสารนิเทศ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ต้องการใช้ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด ยกเว้นบทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ และแหล่งสารนิเทศในต่างประเทศต้องการเป็นภาษาอังกฤษ

บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่อยู่ในระดับน้อยได้แก่ ความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศและสารนิเทศจากหนังสืออ้างอิง

เปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ระหว่างตัวแปรอาชีพและประสบการณ์การทำงานพบว่า

บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการใช้
สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน
มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

Abstract

The purpose of this study is investigate and compare the need of using dental information of dentistry graduate students Chiangmai University which work in the Northern region in relations with their professionals and work experiences.

The subjects of this study consist of 430 dentistry graduate students, which work in the Northern region, of the academic year 1970-1997 selected by the stratified random sampling method. The instrument used to collect the data is a questionnaire on the need for dental information of dentistry graduate students. The analysis of the collected data is based on the use of percentage, mean, standard deviation and Chi-Square.

The results of the study are as follows:-

The dentistry graduate students Chiangmai University need dental information for many reasons but the most of reason is for treatment their patients and to improve their knowledge. They need update information during one month to one year and need at least once a month. Most of field which they need such as oral surgery, general dentistry and restorative dentistry. From reference books they need such as research, index to periodicals and thesis. They need to use an article from foreign journals. Nowaday the dentistry graudate students, Chiangmai University use their own books andthe information from the Library, Faculty of Dentistry, Chiangmai University. They want to use the information from the Library Faculty of Dentistry Chiangmai University by ordinary mail and E-Mail.

The dentistry graduate students want to use the dental information in Thai language except the articles from foreign journals and sources of foreign dental information they need in English language.

Most of dentistry graduate students want to use dental information at moderate level.

The need of using dental information relations between the professional and work experiences of the dentistry graduate students, Chiangmai University are:-

1. The difference of the need faced by the difference professionals is significance at .05 level.
2. The difference of the need faced by the difference work experiences is significance at .05 level.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ รศ.ทญ.ประไพ ศิวโมกษธรรม อธิการบดีฝ่ายวิจัย ที่พยายามส่งเสริม สนับสนุน ให้กรรมการวิจัยได้มีผลงานวิจัย จนเกิดเป็นงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้นมา ขอขอบคุณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ให้ทุนอุดหนุนและสนับสนุนการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม และส่งกลับมาอย่างพร้อมเพรียงและรวดเร็ว จงงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

(นางสาววิลาวัลย์ สุวรรณสัมฤทธิ์)

ผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ธรรมชาติของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน นอกจากจะมีความต้องการด้านปัจจัยสี่แล้ว นักจิตวิทยา ยังจัดความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 ประเภทคือ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการทางอารมณ์ และความต้องการทางปัญญา ความต้องการทางปัญญา นับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าความต้องการด้านอื่น วิธีที่จะตอบสนองความต้องการทางปัญญาได้คือการได้รับสารสนเทศตรงตามความต้องการ และตรงตามวัตถุประสงค์ (Wilson.1981 : 7) สารสนเทศที่ใช้ตอบสนองความต้องการทางปัญญานี้ หมายถึงความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่อยู่ในรูปแบบวัสดุตีพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์ และข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสารสนเทศเหล่านี้จะทำหน้าที่ช่วยลดความใคร่รู้ ช่วยแก้ปัญหาความไม่รู้ ความไม่เข้าใจ อีกทั้งยังช่วยเพิ่มพูน และพัฒนาความรู้ความคิดเดิมที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มนุษย์ย่อมต้องการสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างความรู้และพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพผู้ต้องการสารสนเทศประเภทนี้ส่วนใหญ่ก็มีความต้องการสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา (วิลาวลัย สุวรรณสัมฤทธิ์. 2533 : 32)

สารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา นับว่ามีความสำคัญต่อวงการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพของบุคคลทุกอาชีพสารสนเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จัดเป็นสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาหนึ่งที่ผู้ใช้ต้องการได้รับสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย การตัดสินใจ เสริมสร้างความรู้ และนำมาพัฒนาในการบำบัดรักษาทางทันตกรรมให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบัน

สังคมปัจจุบันสารสนเทศจำนวนมากยังกระจุกกระจายอยู่ในที่ต่างๆ กันก่อให้เกิดความยุ่งยากกับผู้ใช้ ผู้ใช้ไม่ทราบแหล่งการค้นคว้าและวิธีการที่จะหาสารสนเทศที่ตนต้องการได้ บางครั้งผู้ใช้ต้องการได้รับสารสนเทศที่ตนต้องการในเวลารวดเร็ว เพื่อให้ทันกับความต้องการในเวลาอันจำกัด ห้องสมุดโดยทั่วไปเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่และบริการสารสนเทศให้ถึงมือผู้ใช้ห้องสมุด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการสืบค้นและบริการสารสนเทศให้ถึงมือผู้ต้องการสารสนเทศอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นองค์กรหนึ่งที่เป็นแหล่งจัดทรวรรวม จัดระบบการจัดเก็บและบริการเผยแพร่สารสนเทศเฉพาะสาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่นับว่าสมบูรณ์แห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือ องค์กรประกอบที่เป็นหัวใจสำคัญของการให้บริการสารสนเทศ ของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คือ "สารสนเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์" ซึ่งจำเป็นที่จะต้องเน้นถึงคุณภาพและการบริการสารสนเทศโดยสารสนเทศที่ดีจะต้องมีลักษณะชี้ให้เห็นว่า ตรงต่อความต้องการของ

ผู้ใช้ มีความถูกต้องและมาจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีความเหมาะสมต่องาน มีความชัดเจน เข้าใจง่าย กระทัดรัดได้ใจความ และเป็นปัจจุบันเสมอ (สุจริต บัวพิมพ์. 2533 : 10) การบริการสารนิเทศที่ดีก็คือผู้ได้รับสารนิเทศทันต่อความต้องการเน้นการจัดทำ จัดเก็บและการบริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จึงเป็นงานสำคัญของบรรณารักษ์ เพราะความสำเร็จของงานห้องสมุดนอกจากจะมีสารนิเทศที่มีคุณค่าแล้ว ยังยึดถือหลักที่ว่าผู้ต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ทุกคนทุกระดับ ควรมีสิทธิ์ได้รับสารนิเทศตามที่ต้องการอย่าง เท่าเทียมกันในยุคของ โลกาภิวัตน์

แม้ว่าปัจจุบัน โลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคของการไร้พรมแดนด้านข่าวสารแล้วก็ตาม แต่ในด้านความเป็นจริง บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือยังขาดแคลนสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ อาจเนื่องมาจากสาเหตุต่างๆ กันเช่นหน่วยงานนั้นไม่พร้อมที่จะนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ หรือขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ หรือไม่ทราบแหล่งจัดหาสารนิเทศ หรือไม่ทราบแหล่งบริการสารนิเทศ จากการให้บริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แก่ผู้ใช้ของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และปฏิบัติงานอยู่ในเขตจังหวัดภาคเหนือ ยังขาดแคลนสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ บัณฑิตเหล่านี้มีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างต่อเนื่องจากโทรทัศน์จอทึบและ โทรสารที่ส่งเข้ามาขอใช้บริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์เป็นประจำ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันในรูปของสำเนา เนื้อหาจากหนังสือตำราสำเนา เนื้อหาจากวารสารวิชาการ สำเนาสารบัญญควารสารฉบับใหม่ สำเนาภาพในลักษณะของ Atlas นอกจากนี้ยังต้องการบทความย่อสรุปที่สืบค้นจากฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM ซึ่งห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บริการจัดส่งไปให้ถึงมือผู้ใช้

จากการพิจารณา ถึงความจำเป็นในการได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ และคาดว่าผลการศึกษาคั้งนี้ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการค้นหาข้อมูลเพื่อพัฒนาการบำบัดรักษาทางทันตกรรม รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ในภาคเหนือได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยให้มีความสัมพันธ์กับงานบริการห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันจะประสบความสำเร็จในการบริการสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ
  2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ตามตัวแปรอาชีพและประสบการณ์การทำงาน
- ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทราบความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ
2. ใช้เป็นข้อมูลสำหรับห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการจัดหา จัดเก็บ และให้บริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ เพื่อสนองความต้องการให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับ ผู้ใช้และใช้สารนิเทศได้อย่างทั่วถึง
3. ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง และ พัฒนางานจัดหาและบริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ให้เป็นศูนย์กลางบริการสารนิเทศเฉพาะทาง ในเขตภาคเหนือ
4. ช่วยส่งเสริมการศึกษา และพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง แก่บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือที่มี อาชีพต่างกัน มีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ต่างกัน
2. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือที่มี ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตซึ่งสำเร็จการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ระหว่างปี 2513-2540 จำนวน 536 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ จำนวน 430 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)
3. ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ
    - 3.1.1 อาชีพ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ข้าราชการ ตำแหน่งอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.1.1.2 ทันแพทย์ที่ปฏิบัติงานราชการ หรือองค์กรเอกชนในภาคเหนือ

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.2.1.1 ระหว่าง 1-5 ปี

3.2.1.2 ระหว่าง 6-10 ปี

3.2.1.3 มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ หมายถึง เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ความรู้ ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ที่อยู่ในรูปของวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ และข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตภาคเหนือ

การปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ หมายถึง บัณฑิตที่จบการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และรับราชการ หรือประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวข้องกับอาชีพทันตแพทย์ ในเขตภาคเหนือ

เขตภาคเหนือ หมายถึง จังหวัดภาคเหนือตอนบนและตอนล่าง รวม 17 จังหวัด ได้แก่ น่าน แพร่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ พิจิตร อุทัยธานี และนครสวรรค์

อาชีพ หมายถึง บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง อาจารย์ทันตแพทย์ หรือทันตแพทย์ในสถานที่ราชการ หรือประกอบอาชีพอิสระ เกี่ยวข้องทันตกรรมในเขตภาคเหนือ

อาชีพอิสระ หมายถึง ทันแพทย์ที่ประกอบอาชีพทันตแพทย์ในองค์กรเอกชนทั่วไป

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง จำนวนปีที่บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

1. ระหว่าง 1-5 ปี
2. ระหว่าง 6-10 ปี
3. มากกว่า 10 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาในส่วนที่เป็นเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยแยกเป็นหัวข้อดังนี้

1. ความหมายและขอบเขตของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
2. สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ประเภทของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. ความสำคัญและบทบาทของสารนิเทศ
5. ความต้องการและการใช้สารนิเทศ
6. ความต้องการสารนิเทศของอาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ความหมายและขอบเขตของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

สารนิเทศ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Information ในภาษาไทย นอกจากจะใช้คำว่า สารนิเทศแล้วยังใช้คำว่าข้อมูลสารสนเทศ สารสนเทศ คำคำนี้มีผู้ให้ความหมายของคำไว้มาก

คำว่าสารนิเทศ สามารถแยกได้เป็น 2 คำ คือ สารและนิเทศ คำว่า สาร แปลว่า แก่น เนื้อหาที่แข็ง ส่วนสำคัญ ข้อใหญ่ใจความ (พจนานุกรม. 2525:802) คำว่า นิเทศ หมายถึง คำแสดง คำจำแนกออก ชี้แจง แสดง (พจนานุกรม. 2525 : 441) ดังนั้นสารนิเทศ จึงหมายถึงการแสดงถึง เนื้อหา ใจความสำคัญของข้อความ ข่าวสาร ความรู้ทั่วไป ที่มีการเรียบเรียง และมีการบันทึกไว้

แม้นมาส์ ชวลิต (2527:1) ให้ความหมายสารนิเทศว่า หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งมีผู้ทำให้เกิดขึ้น และรวบรวมเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ การใช้คำพูด ภาพเขียน ทั้งที่มองเห็นด้วยตาเปล่า และที่ต้องใช้เครื่องแสดงเพื่อส่งต่อไป หรือกระจายออกไปยังผู้ที่ต้องการใช้

นงลักษณ์ ไม่นายกิจ (2526:1) กล่าวว่า สารนิเทศหมายถึงข่าว ข้อเท็จจริง ข้อมูล ตลอดจนความรู้ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษา หรือการสอนที่มีการบันทึกในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวัสดุตีพิมพ์ และไม่ตีพิมพ์

ชุดิมา สัจจามันท์ (2530:37) กล่าวว่าสารนิเทศ คือข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อมูล สารสนเทศ ทั้งในรูปของวัสดุตีพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ และวัสดุย่อยส่วน เพื่อใช้ประโยชน์ทางการสื่อสารและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนบุคคลและสังคม

ชุมพล ศฤงคารศิริ (2537:55) กล่าวว่าสารนิเทศคือข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปที่มีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้รับ

จิรัชย สืบคิด (2538:9) กล่าวว่าสารนิเทศคือความรู้ ความรู้สึก จินตนาการ ประสบการณ์ เรื่องราว ข้อมูล หรือข่าวสารต่าง ๆ ที่มีการดำเนินการตามหลักวิชา และมีการบันทึกขึ้น

อุดม จันทรสฤษ (2538:23) กล่าวว่าสารนิเทศหรือ Information หมายถึงข้อมูลที่ผ่านกระบวนการปรุงแต่ง หรือประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม สามารถส่ง ไปถึงผู้ใช้ที่ต้องการ อย่างเหมาะสมและเวลาที่เหมาะสม

นพรัตน์ รุ่งอุทัยศิริ และคมกริช ศิริแสงชัยกุล (2539:1) กล่าวว่าสารนิเทศคือสิ่งที่ได้จากการนำเอาข้อมูลที่บันทึกไว้นั้น มาผ่านการประมวลผลอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วให้ผลลัพธ์ออกมา โดยที่ผลลัพธ์นั้นจะต้องมีประโยชน์ต่อผู้ใช้

ชนะ โสภารักษ์ (2540:104) กล่าวว่าสารนิเทศ หมายถึงผลที่ได้รับจากการนำข้อมูลมาแปรสภาพหรือรวบรวมให้อยู่ในรูปที่มีความหมายนำไปใช้ประโยชน์ได้

จากความหมายของสารนิเทศ จึงอาจสรุปได้ว่า สารนิเทศหมายถึงข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ที่มีการบันทึกไว้ในรูปสิ่งตีพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ เช่น โสตทัศนวัสดุ วัสดุย่อส่วน เทปแม่เหล็ก รวมทั้งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์นำมาผ่านการประมวลผล หรือจัดให้อยู่ในรูปแบบที่ต้องการเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้

ทันตแพทยศาสตร์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Dentistry ซึ่งจาबरอนสกี (Jablonski. 1982 : 287) กล่าวว่าไว้ว่าทันตแพทยศาสตร์ เป็นศาสตร์และศิลป์ในการป้องกันโรค วิเคราะห์โรค และการรักษาโรคในช่องปาก

นอร์แมน (Norman. 1974 : 421) กล่าวว่าทันตแพทยศาสตร์ เป็นศิลป์ในการรักษาโรคที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ในช่องปากและฟัน

สเต็ดแมน (Steadman.1976 : 373) กล่าวว่าทันตแพทยศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสุขภาพของเนื้อเยื่อต่าง ๆ ในช่องปากและฟัน โดยเน้นด้านการป้องกัน การวินิจฉัยโรคการรักษาโรคเหงือกและฟัน การใส่ฟันปลอม การปรับแต่ง โครงสร้างของฟันและกระดูกขากรรไกรที่ผิดปกติ

ซีเมอร์ (Zwemer. 1982 : 81) กล่าวว่าทันตแพทยศาสตร์เป็นศาสตร์และศิลป์ของการป้องกัน วิเคราะห์โรคและการรักษาช่องปากซึ่งเกิดจากการบาดเจ็บ และการผิดปกติของฟัน ขากรรไกรและปาก รวมทั้งฟันขาดหายหรือการขาดฟัน และโครงสร้างฟัน

ฮาร์ตี (Harty. 1987 : 67) กล่าวว่า ทันตแพทยศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่ดูแลซ่อมแซมและใส่ฟันทดแทน การซ่อมแซมฟันโดยการอุดฟัน ครอบฟัน ใส่ฟันทดแทนและรักษาฟันที่ผิดปกติอันเกิดจากโรค, ความเจ็บปวด และอุบัติเหตุ รวมถึงการป้องกันฟันผุ และ โรคปริทันต์

ดังนั้น สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จึงหมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับศาสตร์และศิลป์ในการวิเคราะห์โรค รักษาโรค และป้องกันโรคในช่องปากและฟัน รวมถึงการบูรณะฟันที่ขาดหายหรือการทดแทนฟันที่สูญเสียไป สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จึงมีขอบเขต กำหนดไว้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ม.ป.ป : 5)

ทันตกรรมจัดฟัน เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขฟันที่มีการเรียงตัวและการ สบฟันผิดปกติ

ทันตกรรมขูดหิน เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับงานทันตกรรมขูดหิน ทันตสาธารณสุข และ ทันตกรรมป้องกัน

ทันตกรรมบูรณะ เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการอุดฟันรักษาคลองรากฟัน และ ใส่ฟันชนิดติดแน่น ทันตกรรมประดิษฐ์ เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการประดิษฐ์ฟันเทียมชนิดถอดได้และทันตวัสดุ ทันตกรรมสำหรับเด็ก เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการป้องกันบำบัดรักษาโรคในช่องปากผู้ป่วยเด็ก ทันตรังสีวิทยา เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการใช้รังสีเอกซเรย์ในทางทันตกรรม ตลอดจน

การถ่ายภาพรังสีในและนอกช่องปาก การแปลผลภาพถ่ายรังสี

ทันตวิทยา-พยาธิวิทยาช่องปาก เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับทันตวิภาคศาสตร์ทันตจุลวิภาคศาสตร์ พยาธิวิทยาช่องปาก และ เวชศาสตร์ช่องปาก

ปริทันตวิทยา เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการตรวจ การวินิจฉัย การป้องกันและการบำบัดโรค ของอวัยวะต่าง ๆ ที่ค้ำจุนฟัน

ศัลยศาสตร์ช่องปาก เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับการถอนฟัน การผ่าตัดเล็กน้อยในช่องปากและ การรักษาขากรรไกรหัก ฯลฯ

ภาควิชาทันตกรรมทั่วไป เนื้อหาสารนิเทศ เกี่ยวกับทันตกรรมประสม และการให้บริการ ทันตกรรมทั่วไปแก่ผู้ป่วย

จากขอบเขตของสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ พบว่าสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จัดเป็นสารนิเทศเฉพาะทาง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพในช่องปากของประชาชน ปากและฟัน นับว่ามีส่วน สำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นประตูด่านแรกที่จะช่วยเสริมสร้างให้ประชาชนสุขภาพดี หากประชาชนเกิดความ บกพร่อง ในช่องปาก หรือสูญเสียอวัยวะบางอย่างในปาก ย่อมส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายโดยทั่วไปและ ทางจิตใจ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : 2529 : 477)

ดังนั้นการที่ประชาชนจะมีสุขภาพปากและฟันดี ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือประชาชนจะได้รับ สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งอาจจะได้รับจาก คำแนะนำหรือรับการบำบัดรักษาโรค ในขณะที่บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำเป็นต้องได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

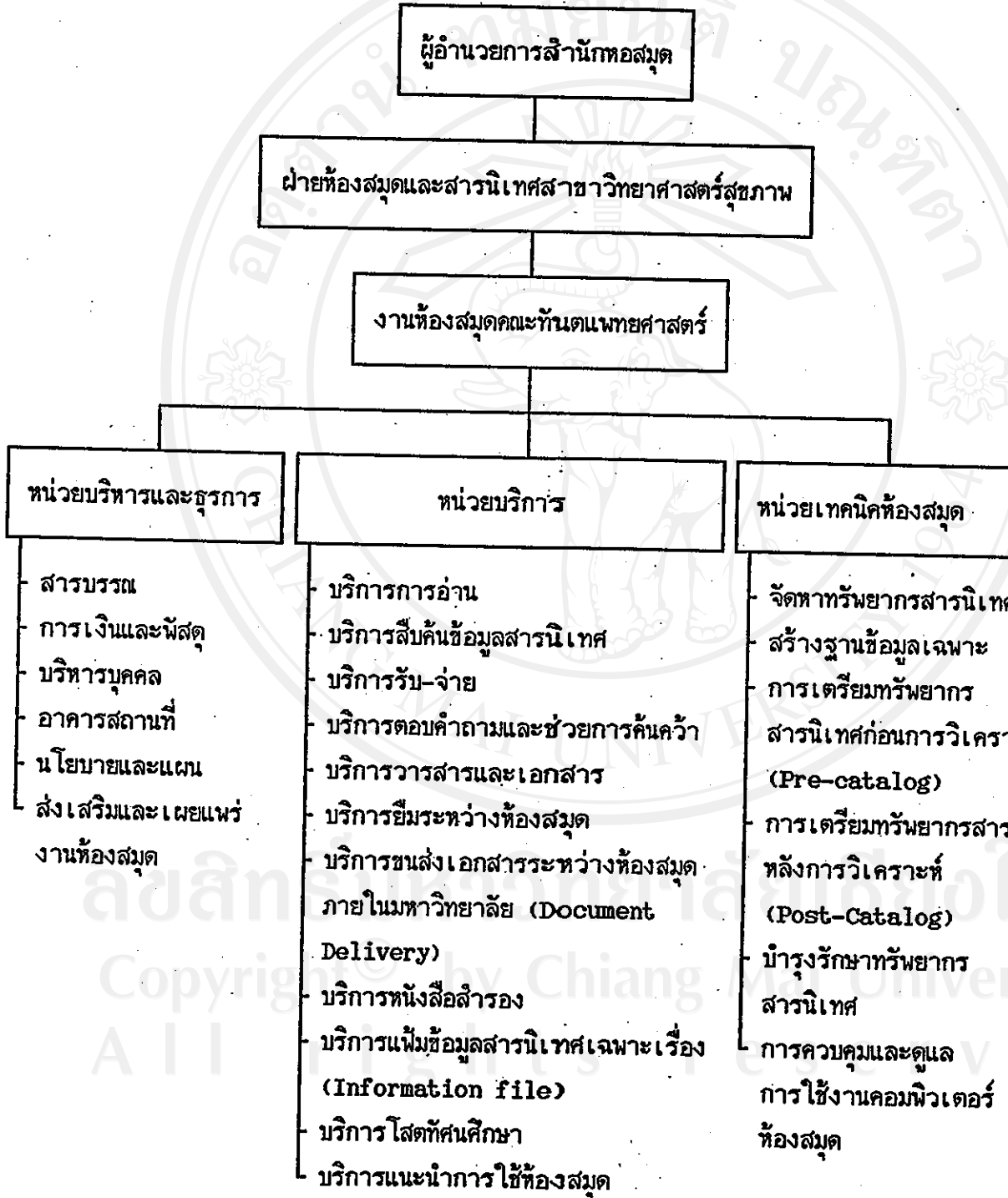
ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดว่าเป็นแหล่งจัดเก็บบริการและ
เผยแพร่สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่สมบูรณ์ที่สุดในภาคเหนือ ที่จะเป็นสื่อกลางบริการสารนิเทศ
เฉพาะทางให้แก่บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ

สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นแหล่งจัดหา จัดเก็บ บริการ
และเผยแพร่เอกสารสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ตั้งอยู่อาคาร 7 ชั้น 5 คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีพื้นที่ 720 ตารางเมตรมีบุคลากรทั้งสิ้น 5 คน ประกอบด้วยบรรณารักษ์ 1 คน
เจ้าหน้าที่ 4 คน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การบริหารงานห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ ชั้นตรงต่อสายบังคับบัญชาตั้งแต่ต้นถึงด้านล่างนี้

การบริหารและดำเนินงานห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ แบ่งงานรับผิดชอบดังนี้
หน่วยเทคนิคห้องสมุด

1. จัดหาทรัพยากรสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จัดหาหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์อื่น ๆ
โสตทัศนวัสดุ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การสื่อสาร และ software ในการติดต่อสื่อสารค้นหาสารนิเทศ
สถิติจำนวนสารนิเทศของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีดังนี้

หนังสือภาษาไทย	7,488 เล่ม
หนังสือภาษาต่างประเทศ	5,648 เล่ม
วารสารภาษาไทย	492 ชื่อเรื่อง
วารสารภาษาต่างประเทศ	445 ชื่อเรื่อง
หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	3 ฉบับ/วัน
หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	1 ฉบับ/วัน
กฤตภาค	1,022 ชื่อเรื่อง
สไลด์ประกอบเสียง (Sound Slide)	20 ชื่อเรื่อง
เทปบันทึกเสียง	12 ชื่อเรื่อง
วีดิทัศน์	35 ชื่อเรื่อง
คอมพิวเตอร์ จำนวน	6 เครื่อง
Printer	2 เครื่อง

วิธีการจัดหาทรัพยากรสารนิเทศ โดยการจัดซื้อและรับบริจาค ในการจัดซื้อหนังสือและ
วารสาร ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะพิจารณางบประมาณและความต้องการ
หนังสือวารสารปีละ 1 ครั้ง โดยมีคณะกรรมการประจำห้องสมุดเป็นผู้พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการประจำ
ห้องสมุดประกอบไปด้วยรองคณบดีคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นประธานคณะกรรมการ
ผู้แทนจากภาควิชา ภาควิชาละ 1 ท่านเป็นกรรมการ บรรณารักษ์เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะ
กรรมการประจำห้องสมุดมีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกหนังสือและวารสารให้อยู่ในวงเงินงบประมาณ จากนั้น
บรรณารักษ์เป็นผู้จัดหาและควบคุมรายการให้อยู่ในวงเงินงบประมาณที่กำหนด พร้อมทั้งรวบรวมสรุปยอด
เสนอคณะกรรมการประจำห้องสมุดทุกสิ้นปี เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณางบประมาณปีต่อไป

2. สร้างฐานข้อมูลเฉพาะด้าน เช่นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลงานวิจัย สาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ฐานข้อมูลวารสาร เป็นต้น
3. การเตรียมทรัพยากรสารนิเทศก่อนการวิเคราะห์ (Pre-Catalog) มีการดำเนินการดังนี้
  - 3.1 ประทับตรา ลงทะเบียนเอกสาร
  - 3.2 สืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลสำนักหอสมุด

3.3 การ search จาก bibliofile system

3.4 การสร้าง Brief record โดยการบันทึกข้อมูลใหม่ (Key New Record)

3.5 การทำ Created list

3.6 การจัดทำ Full catalog

3.7 ติด Label

4. การเตรียมทรัพยากรสารนิเทศหลังการวิเคราะห์ (Post-catalog) ประกอบด้วย

4.1 ตรวจสอบความถูกต้องของการจัดหมวดหมู่หนังสือ (ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ เลขเรียกหนังสือ เลขทะเบียน)

4.2 ติดป้ายเลขเรียกหนังสือ

4.3 ติดช่อง บัตรยืม และบัตรกำหนดส่ง

5. การบำรุงรักษาทรัพยากรสารนิเทศ ประกอบด้วยการสำรวจหนังสือและการซ่อมแซมหนังสือ

5.1 การสำรวจหนังสือ ดำเนินการเตรียมอุปกรณ์ในการสำรวจหนังสือและอ่านชั้นหนังสือให้เรียบร้อย ดำเนินการสำรวจและแยกหนังสือชำรุดส่งซ่อม เก็บสถิติและรายงานผลหนังสือชำรุดและหนังสือหาย

5.2 การซ่อมหนังสือ คัดเลือกหนังสือที่ชำรุดดำเนินการซ่อมชั่วคราวหรือซ่อมถาวร เก็บสถิติการซ่อมหนังสือ จัดเก็บชั้นชั้น

6. การควบคุมและดูแลการใช้งานคอมพิวเตอร์ห้องสมุด ดำเนินการควบคุม ดูแลการเปิดและปิดระบบเครือข่ายภายในห้องสมุดจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในการเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบ และบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ ติดต่อประสานงานด้านคอมพิวเตอร์กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ใช้สะดวก

หน่วยบริการ เพื่อให้การบริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์มีประสิทธิภาพ จึงแบ่งการบริการสารนิเทศดังนี้

1. บริการการอ่าน ให้บริการทรัพยากรสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์และอำนวยความสะดวกด้านอาคารสถานที่แก่ผู้ใช้สารนิเทศ พร้อมทั้งแนะนำบริการอื่น ๆ

2. บริการสืบค้นข้อมูลสารนิเทศจาก OPAC และการสืบค้นข้อมูลผ่าน INTERNET

3. บริการยืม-คืนสารนิเทศ โดยการทำบัตรสมาชิก ต่อบัตรสมาชิก ทวง / ปรับเอกสารเกินกำหนดส่ง พร้อมทั้งรับแจ้งและดำเนินการเอกสารหาย บริการจองหนังสือ จัดเก็บหนังสือชั้นชั้น ตรวจสอบเอกสารก่อนออกนอกห้องสมุด และจัดทำสถิติการยืม-คืน

4. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ให้บริการโดยการรับคำถาม วิเคราะห์คำถามชี้แนะแหล่งสารนิเทศ บันทึกแหล่งคำตอบ และรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

5. บริการวารสาร มีหน้าที่จัดเตรียมวารสารก่อนออกให้บริการ จัดเก็บวารสาร จัดทำคู่มือช่วยค้นวารสาร ให้บริการ Current content

6. บริการยืมระหว่างห้องสมุด ให้บริการยืมสารนิเทศในกรณีที่ต้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่มีเอกสาร โดยจะดำเนินการตรวจสอบว่าวารสารชื่อนั้นมีที่ห้องสมุดใด ติดต่อขอถ่ายเอกสาร และให้บริการถ่ายเอกสารให้แก่ห้องสมุดอื่น

7. บริการขนส่งเอกสารระหว่างห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Document Delivery = D.D.) ดำเนินการตรวจสอบแหล่งที่มีเอกสาร กรอกแบบฟอร์มขอใช้บริการ D.D. ส่งแบบฟอร์มไปยังห้องสมุดที่มีเอกสาร เก็บหลักฐานการขอใช้บริการบรรจุเอกสารส่งให้ห้องสมุดที่ขอใช้บริการ รับเอกสารคืนเมื่อครบกำหนดส่งบริการ D.D. นี้ ผู้ใช้จะได้รับเอกสารภายใน 24 ชั่วโมง

8. บริการหนังสือสารอง สำรวจรายชื่อหนังสือที่จะจัดทำหนังสือสารอง รับรายชื้อหนังสือสารองและจัดเตรียมเพื่อให้บริการ จัดทำรายชื้อหนังสือสารองเพื่อเผยแพร่

9. บริการเพิ่มข้อมูลสารนิเทศเฉพาะเรื่อง เป็นบริการที่ห้องสมุดดำเนินการคัดเลือกเรื่อง/บทความจากวารสาร/หนังสือพิมพ์ แล้วตัดเรื่อง/บทความนั้นแก่นิกลงบนกระดาษ กำหนดหัวเรื่องและแหล่งที่มาของเรื่อง/บทความนั้น เพื่อผู้ใช้ใช้ในการอ้างอิง และจัดเก็บเรื่อง/บทความนั้น ในแฟ้มข้อมูลสารนิเทศเฉพาะเรื่อง รวมทั้งปรับปรุงแฟ้มข้อมูลสารนิเทศเฉพาะเรื่องให้ทันสมัย

10. บริการโสตทัศนศึกษา ให้บริการรวบรวมรายชื้อโสตทัศนวัสดุ บริการแนะนำการใช้ให้บริการการใช้และจัดทำสถิติการใช้

11. บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการแนะนำและนำชมห้องสมุด ในต้นปีการศึกษา เพื่อให้ผู้ใช้รู้จักวิธีใช้ห้องสมุดและการใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารนิเทศได้อย่างถูกต้อง

งานบริการห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดบริการตามวัน และเวลาดังนี้

วันจันทร์-ศุกร์ 08.30-17.30 น.

วันเสาร์ 08.30-16.30 น.

วันอาทิตย์ และวันนักขัตฤกษ์ ปิดบริการ

ประเภทของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นวัสดุเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน การค้นคว้าและวิจัย มีทั้งวัสดุตีพิมพ์ ไม่ตีพิมพ์และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์สามารถแยกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. วัสดุตีพิมพ์ จัดแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ หนังสือทั่วไป หนังสืออ้างอิง และวารสาร

1.1 หนังสือทั่วไปหมายถึงสารนิเทศที่เป็นหนังสือตำราทันตแพทยศาสตร์ มีขอบเขตเนื้อหาเฉพาะสาขาทันตแพทยศาสตร์

1.2 หนังสืออ้างอิง หมายถึงหนังสือที่ให้สารนิเทศข้อเท็จจริงแก่ผู้ค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีการจัดเรียงไว้อย่างเป็นระบบ สะดวกแก่การใช้ และไม่อนุญาตให้ยืมออกนอกห้องสมุด (Winchell. 1967 : xvii) หนังสือประเภทนี้ใช้สำหรับอ่านประกอบ หรืออ้างอิงเฉพาะบางตอนเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องอ่านทั้งเล่ม (นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. 2531 : 190) หนังสืออ้างอิงทันตแพทยศาสตร์จัดเป็นหนังสืออ้างอิงเฉพาะสาขาวิชาได้แก่ วรรณคดี สารระสังเขป หนังสือคู่มือ พจนานุกรมศัพท์เฉพาะ หนังสือรายปี นามานุกรม เป็นต้น

1.2.1 หนังสือวรรณคดี เป็นหนังสือที่ใช้ค้นหาบทความที่ตีพิมพ์ลงในวารสารว่าบทความนั้นตีพิมพ์ในวารสารชื่อใด ฉบับใด ปีที่ ฉบับที่ พ.ศ. เลขหน้าใด และใครเป็นผู้เขียน (แก่นมมาส ชวลิต และสิรินทร์ ช่างโชติ. 2511 : 684) หนังสือวรรณคดีสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ Index to Dental Literature

1.2.2 สารระสังเขป คือการย่อเรื่องหรือบทความให้สั้นและได้รายละเอียด พร้อมทั้งให้บรรณานุกรมเพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามต้นฉบับสิ่งพิมพ์นั้น ๆ ได้ (สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. 2521 : 97) สารระสังเขปสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ Dental abstracts, Oral research abstracts และบทคัดย่อจากวิทยานิพนธ์ หรืองานวิจัยสาขาทันตแพทยศาสตร์

1.2.3 หนังสือคู่มือ เป็นหนังสือรวบรวมความรู้ต่าง ๆ ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายสาขาวิชา ให้รายละเอียดสั้น ๆ ใช้ตอบคำถามได้ทันที (Shores. 1954 : 137) หนังสือคู่มือสาขาทันตแพทยศาสตร์จัดเป็นหนังสือคู่มือเฉพาะวิชาได้แก่ Handbook of Orthodontics, Handbook of clinical endodontics, Handbook clinical pedodontics, Handbook of clinical dental auxiliary practice, Handbook of dental practice management และ Handbook of oral diagnosis and treatment planning เป็นต้น

1.2.4 พจนานุกรม เป็นหนังสือใช้ค้นหาความหมายของคำ การอ่านออกเสียง การสะกด ชนิดของคำ (ลมูล รัตตากร. 2530 : 94) พจนานุกรมสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ Heinemann Modern Dictionary for dental student, Illustrated Dictionary of dentistry และ Boucher's clinical dental terminology : a glossary of accepted terms in all disciplines of dentistry.

1.2.5 หนังสือรายปี เป็นหนังสือที่รวบรวมเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา ให้ข้อเท็จจริงอย่างสั้น ๆ มักมีตัวเลขและสถิติประกอบ (ชาติศักดิ์ วัชรปวีร์พานิช. 2528 : 199) หนังสือรายปีสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ Yearbook of Dentistry

1.2.6 นามานุกรมหรือทำเนียบนาม เป็นหนังสือที่รวบรวมสารนิเทศในด้าน ข้อมูลคน หน่วยงาน องค์กร โดยมีการจัดเรียงอย่างมีระบบ โดยทั่วไปนิยมจัดเรียงตามลำดับอักษร สำหรับรายชื่อบุคคลจะบอกตำแหน่ง ที่อยู่ ที่ทำงาน หมายเลขโทรศัพท์ และรหัส E-Mail หากเป็น รายชื่อหน่วยงานจะบอกที่ตั้ง หน้าที่ของหน่วยงาน บุคลากร และหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ (Thomson. 1967 : 47) นามานุกรมสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ Directory of dental educators, The dentists register และวงการทันตแพทย์ไทยและทำเนียบทันตแพทย์

1.3 วารสาร คือสิ่งพิมพ์ที่ออกประจำ มีกำหนดออกแน่นอนและต่อเนื่อง เนื้อหา ประกอบด้วยบทความและสารนิเทศต่าง ๆ ที่ทันสมัยเขียนโดยผู้เขียนหลายคน บางเรื่องจบในฉบับ บางเรื่องต่อเนื่องกันไปหลายฉบับกว่าจะจบ วารสารวิชาการ (Journals) เป็นวารสารที่ให้ความ สารนิเทศด้านวิชาการ มีวัตถุประสงค์เผยแพร่สารนิเทศสาขาวิชานั้น ๆ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2538 : 123)

วารสารให้สารนิเทศที่ทันสมัย บทความที่นำมาตีพิมพ์ส่วนใหญ่จะเป็นสารนิเทศใหม่ ทันต่อ เหตุการณ์ของสังคมและโลก วารสารสาขาทันตแพทยศาสตร์ จัดเป็นวารสารวิชาการเสนอความก้าวหน้า สาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ Journal of oral rehabilitation เป็นต้น

2. กฤตภาค (Clippings) คือข้อความหรือบทความที่ผ่านการพิจารณาแล้วว่ามีความค่า ทางสารนิเทศสมควรจัดเก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการค้นคว้าอ้างอิง ห้องสมุดจึงดำเนินการตัดเก็บไว้ แล้วนำมาผนึกลงบนกระดาษขนาดเดียวกัน พร้อมทั้งแจ้งแหล่งที่มาของสารนิเทศนั้น ไว้ตอนล่างของ หน้ากระดาษ

สารนิเทศประเภทนี้จะนำมาให้หัวเรื่องและเก็บเข้าแฟ้มหัวเรื่องนั้น ๆ แฟ้มเหล่านี้จะเรียง ไว้ในตู้กฤตภาคสาขาทันตแพทยศาสตร์ เช่น ฟลูออไรด์, ฟันผุ เป็นต้น

3. วัสดุไม่ตีพิมพ์ (Non printed materials) หรือ สื่อทัศนวัสดุ (Audio Visual Materials) วัสดุไม่ตีพิมพ์ คือวัสดุที่มนุษย์ใช้บันทึกข้อมูล ความรู้ ที่ไม่อยู่ในรูปของตัวพิมพ์ สามารถ สื่อความหมายจากข้อมูลที่บรรจุอยู่ได้ นอกจากนี้วัสดุเหล่านี้สามารถช่วยให้มนุษย์สื่อสารง่ายขึ้น โดยวัสดุ ไม่ตีพิมพ์จะใช้ภาพและเสียงเป็นสื่อ

ปัจจุบันวัสดุประเภทนี้ มีความจำเป็นในการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการแพทย์ เพราะสื่อประเภทนี้ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น มองเห็นภาพจริง สารนิเทศที่อยู่ใน สื่อประเภทนี้ได้แก่ แผนภูมิ (Charts) รูปภาพ (Pictures) สไลด์ประกอบเสียง (Sound Slides) เทปบันทึกเสียง (Sound Tapes) เทปบันทึกภาพ (Videotapes) เป็นต้น (มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์. 2528 : 25-29) วัสดุไม่ตีพิมพ์ของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีไว้บริการได้แก่-

3.1 สไลด์ประกอบเสียง (sound Slides) เป็นภาพโปร่งแสง บันทึกสารนิเทศอยู่บนฟิล์ม หรือกระดาษขนาดที่ใช้กันคือ 2x2 นิ้ว มีขอบผนึกด้วยกระดาษแข็ง (นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. 2531 : 4) สไลด์ประกอบเสียงสาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ ทมอเถื่อน, T.M.J., Overdenture and Functional Form of Denture Base for R.P.D. เป็นต้น

3.2 เทปบันทึกเสียง (Sound tapes) เป็นการบันทึกสารนิเทศลงบนแผ่นแม่เหล็ก ออกไซด์ ให้สารนิเทศในลักษณะของเสียง สร้างเสริมให้ผู้ใช้นิเทศเกิดความรู้ความเข้าใจ เพิ่มทักษะในการฟัง สารนิเทศประเภทนี้ได้แก่ English by Phrases, Harrap's Drive in English และ Conversation in Action เป็นต้น

3.3 เทปบันทึกภาพ (Videotapes) หรือวีดิทัศน์ เป็นการบันทึกสารนิเทศที่เป็นอักษร ภาพ หรือเสียง ลงบนเทปแม่เหล็กในลักษณะให้ภาพเคลื่อนไหว สารนิเทศประเภทนี้เหมาะสมที่จะใช้กับการศึกษาด้านการแพทย์ เนื่องจากผู้ใช้เห็นภาพและได้รับประสบการณ์โดยตรง สามารถปฏิบัติตามได้ ช่วยให้เกิดทักษะอย่างรวดเร็ว เทปบันทึกภาพหรือวีดิทัศน์สาขาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ วัฏจักรชีวิต เพื่อตรึงเอตส์, การรักษาผู้ป่วยที่มีอาการติดเชื้อ อันเนื่องมาจากกระดูกและฟัน, Diet Nutrition and Oral Disease เป็นต้น

ความสำคัญและบทบาทของสารนิเทศ

สารนิเทศที่มีการบันทึกไว้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์ หรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ

1. สารนิเทศระดับต้น เป็นการนำเอาสารนิเทศที่ผ่านการประมวลผล แต่ยัง เป็นข้อมูลดิบที่แสดงข้อเท็จจริงเฉพาะเรื่อง เช่น ราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ มีการเรียงลำดับและแยกประเภทหุ้น

2. สารนิเทศระดับกลาง เป็นการนำเอาสารนิเทศระดับต้นมาวิเคราะห์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น เทียบราคาหุ้น เพื่อตัดสินใจในการลงทุน

3. สารนิเทศระดับสูง เป็นการนำเอาสารนิเทศที่ผ่านการประมวลผลแล้ว มาพิจารณาประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น การเปรียบเทียบราคาหุ้นกับบริษัทอื่น ๆ เปรียบเทียบผลประโยชน์ ข้อดี-ข้อเสียในการลงทุนเพื่อให้เกิดความเสี่ยงน้อยที่สุด

สารนิเทศแต่ละระดับเหล่านี้ ย่อมมีความสำคัญต่อบุคคลทุกวงการทุกอาชีพ เมื่อมีความต้องการ หรือจำเป็นต้องใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ในด้านการศึกษา การวิจัย การบริหาร ดำเนินการ และการตัดสินใจ เป็นต้น

ด้านการศึกษา สารสนเทศมีความสำคัญและมีบทบาทต่อการศึกษา เนื่องจากสารสนเทศเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาค้นคว้า สารสนเทศสามารถช่วยแก้ปัญหาในสิ่งที่คนไม่รู้ ต้องการรู้ หรือจำเป็นต้องรู้ ในบางครั้งผู้ใช้ต้องการหลักฐานอ้างอิงที่แน่ชัดว่าสิ่งที่ตนทราบมานั้นแท้จริงแล้ว ข้อเท็จจริงเป็นเช่นไร แล้วนำมาเปรียบเทียบกับความรู้เดิมที่มีอยู่ อาจพบว่าสารสนเทศที่ได้รับนั้นทันสมัยกว่าเดิม และยังมีบทบาทช่วยเพิ่มพูนความรู้เดิมให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น แสดงว่าสารสนเทศช่วยให้บุคคลรู้จักจริง กล้าพูด กล้าตัดสินใจ ซึ่งจะเป็แนวทางในการพัฒนาการศึกษา ก่อให้เกิดการพัฒนาสาขาวิชาต่าง ๆ และเกิดสาขาวิชาใหม่ ๆ ขึ้นในสังคม เช่น สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาสารสนเทศศาสตร์ เป็นต้น

ดังนั้นสารสนเทศจึงมีบทบาทสำคัญ ช่วยก่อให้เกิดบุคคลได้รับความรู้ กล้าคิด กล้าทำ ช่วยพัฒนาความคิดและก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สารสนเทศจึงเป็นตัวการสำคัญก่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษา ทั้งในด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน หากมองย้อนอดีตจะพบว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ, ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักเรียนนักศึกษาจะต้องเรียนวิชาลูกคิด และชวเลข แต่เมื่อสารสนเทศมีจำนวนมากมาย เรียกกันว่าภาวะทะลักทะลายนของสารสนเทศ (Information Explosion) จึงมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดเก็บสารสนเทศ มีผลกระทบทำให้หลักสูตร และการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลง โดยนำวิชาคอมพิวเตอร์เข้ามาสอนแทน

ความรู้เฉพาะทาง หรือสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา มีบทบาทในการดำรงชีวิต ซึ่งธรรากนกมณี (2536:76) กล่าวว่าสารสนเทศยังมีความสำคัญต่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะสารสนเทศช่วยพัฒนาให้มนุษย์มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพ สารสนเทศจึงมีบทบาทต่อบุคคล ช่วยทำให้รู้จักสิ่งแวดล้อม รู้จักแก้ไขปัญหา สามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นผู้ใช้จึงมีความจำเป็นใช้เพื่อการพัฒนาอาชีพ สารสนเทศสาขาการแพทย์นับว่าเป็นสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาสาขาหนึ่งที่มีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็วผู้ใช้สารสนเทศจึงต้องติดตามรับสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อการวิเคราะห์และบำบัดรักษาโรคได้อย่างถูกต้อง สารสนเทศเฉพาะสาขาวิชานี้ นอกจากผู้ใช้ต้องการความทันสมัยแล้ว ยังต้องการสารสนเทศที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ถูกต้อง และต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันโรค หรือหลีกเลี่ยงจากโรคต่าง ๆ โดยคำแนะนำ หรือการปฏิบัติตน ได้อย่างถูกต้อง

ด้านการวิจัย สารสนเทศคือข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการวิจัย สารเทศนับว่าเป็นหัวใจของการวิจัย การวิจัยจำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เปรียบเทียบและตีความ ดังนั้น การวิจัยจะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ถ้าขาดสารสนเทศ ผลของการวิจัยยังจัดเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่า มีความสำคัญต่อองค์การศึกษา รัฐบาล ธุรกิจเอกชน และบุคคลทั่วไปที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการอ้างอิง ศึกษา และพัฒนาองค์การ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ด้านการบริหาร ดำเนินการ และการตัดสินใจ ในการบริหารทั้งองค์การรัฐบาล และเอกชนมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการบริหารงาน ข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจ เรียกกันว่า MIS (Management Information System) ในการบริหารงานเริ่มตั้งแต่การบริหารงานบุคคลจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ ในการวิเคราะห์บุคคลเข้ารับตำแหน่งต่าง ๆ การบริหารต้องใช้สารสนเทศด้านจิตวิทยาในการจูงใจให้ทำงาน มีการสร้างขวัญ และกำลังใจกระตุ้นให้บุคคลมีกำลังใจ ปฏิบัติงานรวมถึงการพัฒนาบุคลากร นอกจากนี้ในด้านการบริหารงานต้องศึกษาข้อมูลด้านการดำเนินงาน เช่นทำอย่างไรให้งานคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว และบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ในขณะเดียวกันถ้าเป็นองค์กรเอกชน สารสนเทศมีความจำเป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การวิเคราะห์ขั้นตอนการผลิตให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยสารสนเทศประกอบการพิจารณาทั้งสิ้น สารสนเทศจึงมีส่วนสำคัญช่วยให้การบริหาร การดำเนินงาน และการตัดสินใจเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ และเกิดความเสียหายน้อยลง

สรุปได้ว่า สารสนเทศเข้ามามีบทบาท และมีความสำคัญจำเป็นต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ประการหนึ่ง ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยสี่ที่เราใช้ดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องจากมนุษย์ทุกคนทุกอาชีพ ทุกองค์กร มีความต้องการใช้สารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ความต้องการสารสนเทศของมนุษย์นั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะหน้าที่ อาชีพ หรือภารกิจของบุคคลหรือองค์กรนั้น ๆ ผู้ที่ได้รับสารสนเทศที่ต่อเนื่องจะเป็นผู้ที่ทันสมัย ก้าวทันเหตุการณ์ของโลก และได้เปรียบกว่าบุคคลอื่น นับได้ว่าสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับบุคคลหรือองค์กรในการพัฒนาศักยภาพ สารสนเทศจึงเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่ง ต่อการเปลี่ยนแปลงของบุคคล หรือสังคม

ความต้องการและการใช้สารสนเทศ

มนุษย์มีความต้องการสารสนเทศมานานแล้ว จะเห็นว่าในอดีตมนุษย์ต้องการสารสนเทศไปใช้เพื่อความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เริ่มตั้งแต่การเลือกตั้งถิ่นฐาน เมื่อทราบว่าแหล่งใดสามารถจะเป็นที่อยู่ในการดำรงชีวิตได้ก็จะเร่งร่อนไป จนพบแหล่งที่เหมาะสมที่สุดก็จะยึดเป็นถิ่นฐานและดำรงชีพในการดำรงชีวิตประจำวันมนุษย์เริ่มศึกษาจากทรัพยากรธรรมชาติ นำมาประกอบอาหารเพื่อการยังชีพ ทั้งนี้จะเห็นได้จากภาพเขียนตามหุบเขาต่าง ๆ เช่น ภาพเขียนผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นการบันทึกสารสนเทศถึงการต่อสู้นานปีในการดำรงชีวิต

ต่อมานักวิทยาศาสตร์ นักวิชาการ และนักวิจัย มีการทดลองวิเคราะห์ เปรียบเทียบและสรุปผลนักวิชาการ นักวิจัย และนักวิทยาศาสตร์จึงเปรียบเสมือนเป็นผู้ผลิตสารสนเทศขึ้นมาใช้ ในขณะเดียวกันผู้ใช้ก็จะเป็นกลุ่มนักวิชาการ นักวิจัย และนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งการใช้สารสนเทศจะขึ้นอยู่กับสาขาวิชานั้น ๆ

ความต้องการสารสนเทศเป็นความจำเป็นของผู้ใช้ที่ต้องการได้รับสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการกิจหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นเช่นต้องการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมต้องการแก้ปัญหาที่ตนยังไม่รู้ เป็นต้น ความต้องการนี้จะเกิดจากสิ่งกระตุ้นจากภายในและภายนอกร่างกาย สิ่งกระตุ้นจากภายในได้แก่ความต้องการทางร่างกาย จิตใจ และปัญญา สิ่งกระตุ้นภายนอกได้แก่ความต้องการทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ซึ่งสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการเหล่านี้ได้ นอกจากจะอาศัยประสบการณ์ตรงจากอดีตแล้ว สารนิเทศยังมีบทบาทสำคัญประการหนึ่ง สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล เพื่อผ่อนคลาย ความเครียด ดังนั้น ห้องสมุดและบริการจึงต้องมีความเข้าใจถึงพฤติกรรมความต้องการของผู้ใช้ ดังที่มาสโลว์ (Maslow's Theory of motivation) กล่าวถึงพฤติกรรมความต้องการของมนุษย์ว่า บุคคลมีความต้องการอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อได้รับการบำบัดแล้วจะมีความต้องการสิ่งอื่นต่อไป มาสโลว์ ยังแบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 1) ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานปัจจัย 4
- 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในหน้าที่การงาน และชีวิตความเป็นอยู่
- 3) ความต้องการการยอมรับและความรักจากสังคม
- 4) ความต้องการความนับถือในสังคม
- 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของบุคคล

จากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ห้องสมุดหรืองานบริการสารนิเทศ จึงตระหนักถึง ความต้องการสารสนเทศเพื่อใช้ตอบสนองให้ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศตรงกับความต้องการ ในเวลาอันจำกัด

ปัจจุบันแต่ละบุคคลมีความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างกันเนื่องมาจากลักษณะอาชีพ ความสนใจ และสภาพแวดล้อมของบุคคล เช่น นักบริหาร นักวิชาการ หรือผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ ย่อมมีความ ต้องการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน ในขณะที่เดียวกัน นักวิชาการกลุ่มเดียวกันยังมีความต้องการสารสนเทศ ที่แตกต่างกัน (Lin and Garvey. 1972 : 22) มนุษย์ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อ

1. เสริมสร้างความรู้ ผู้ที่ไม่มีความรู้ต้องการสารสนเทศเพื่อให้ความรู้ผู้ที่มีความรู้อยู่บ้าง แล้วต้องการสารสนเทศเพื่อให้ความรู้มากขึ้น ต้องการให้ความรู้ลึกกลง ไปเพื่อสามารถนำไปประกอบ อาชีพในชีวิตประจำวันได้ สารนิเทศที่ต้องการเพื่อเสริมสร้างความรู้ ส่วนใหญ่จะเป็นสาขาวิชาชีพ หรือ สาขาวิชาที่ตนสนใจ

2. พัฒนาวิชาชีพ ผู้ใช้ต้องการสารสนเทศ เพื่อนำไปพัฒนาอาชีพตนให้ทันสมัย เหมาะสม กับสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ผู้ใช้ต้องการสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา

3. การวิจัย ผู้ใช้สารสนเทศต้องการสารสนเทศ เพื่อประกอบการค้นคว้า วิจัยในสิ่งที่ตน ไม่เคยทราบมาก่อน ส่วนใหญ่แล้วผู้ใช้ต้องการสารสนเทศที่ตนสนใจ

4. การตัดสินใจ ผู้ใช้สารสนเทศต้องการสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น ความต้องการสารนิเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับข่าวสาร หรือสารนิเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานให้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Line. 1974:87) ซึ่ง ฟอร์ด (Ford.1983 : 85-106) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการสารนิเทศไว้ดังนี้

- แหล่งสารนิเทศทั้งที่เป็นแหล่งทางการและไม่เป็นทางการ เป็นแหล่งสารนิเทศที่พบบ่อย แหล่งสารนิเทศที่เป็นทางการได้แก่ หนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย สไลด์ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ไม่เป็นทางการได้แก่ การประชุม การสัมมนา การสัมภาษณ์ เป็นต้น

- สารนิเทศสามารถช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

- ความต้องการสารนิเทศขึ้นอยู่กับผู้ใช้ เช่นประสบการณ์ ระดับการศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการค้นหาสารนิเทศ

- ระบบสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะตำแหน่งในสังคม จะเป็นตัวกำหนดความต้องการและการใช้สารนิเทศ

- ความต้องการสารนิเทศจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้สารนิเทศในครั้งที่ผ่าน ๆ มา ความต้องการสารนิเทศสามารถจำแนกได้ 4 ระดับคือ (ประภาวดี สืบสนธิ์.2533:30)

1. ระดับรู้แล้ว ระดับนี้ผู้ใช้ต้องการสารนิเทศเพื่อประกอบการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย และยังต้องการทราบแหล่งสารนิเทศที่ตนต้องการด้วย

2. ระดับบอกความต้องการได้ ระดับนี้ผู้ใช้สามารถอธิบายความต้องการของตนได้อย่างชัดเจน และต้องการทราบว่าต้องค้นจากแหล่งใด เช่นผู้ใช้ต้องการเรื่อง Dental caries ของเด็กอายุ 5-12 ปี จึงต้องการทราบว่าเรื่องนี้มีที่ใดบ้าง

3. ระดับรู้ความต้องการ ระดับนี้ผู้ใช้ต้องการสารนิเทศแต่ไม่สามารถอธิบายได้ว่าต้องการในระดับใด จึงต้องมีการซักถาม เช่นต้องการเรื่องการอดอาหารด้วยทองต้องมีการซักว่ากินซีทอน ฟันบนหรือล่าง ในเด็ก หรือผู้ใหญ่ เฉพาะคนไทยหรือทั่วไป เพศอะไร อายุช่วงใด และต้องการสารนิเทศย้อนหลังไปกี่ปี

4. ระดับกว้างสุด ระดับนี้ผู้ใช้ต้องการสารนิเทศบางเรื่อง แต่ไม่สามารถระบุความต้องการของความพึงพอใจได้ เนื่องจากไม่มีพื้นฐานความรู้เรื่องนั้นมาก่อน

ผู้ใช้ต้องการสารนิเทศที่มีคุณค่า สารนิเทศที่มีคุณค่ามีคุณสมบัติดังนี้

1. เนื้อหาต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เช่นผู้ใช้ต้องการเรื่องการปลูกฟัน ถ้าหากหาไม่ได้ พบเรื่องการใส่ฟัน เรื่องการใส่ฟันไม่มีคุณค่าต่อผู้ต้องการ เพราะไม่ตรงกับความต้องการ

2. เนื้อหาที่ได้ต้องตรงกับความเป็นจริง ไม่มีข้อมูลบิดเบือน

3. เนื้อหาที่ได้ต้องสมบูรณ์ มาจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้

4. เนื้อหาต้องเข้าใจง่าย ไม่วกวน สับสน ประหยัดเวลาผู้อ่าน
5. ต้องเป็นภาษาที่ผู้ใช้ต้องการเพราะสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งทุกเนื้อหาทุกใจความ
6. เนื้อหาต้องทันสมัย (ยกเว้นประวัติศาสตร์ โบราณคดี ไม่ต้องการความทันสมัย) ความทันสมัยมีหลายระดับ

1-6 เดือนจัดว่าเป็นสารนิเทศใหม่มาก

1 ปี เป็นสารนิเทศใหม่

เกินกว่า 1 ปี จัดเป็นสารนิเทศเก่า

อย่างไรก็ดี สารนิเทศบางเรื่อง ไม่มีผู้เขียนมาก อาจจะถูกการเขียนครั้งล่าสุดเป็นสารนิเทศใหม่ได้

7. รูปแบบอยู่ในลักษณะที่ผู้ใช้ปรารถนา เช่น ต้องการสารนิเทศที่อยู่ในลักษณะภาพ บทความวิจารณ์ ย่อเรื่อง เป็นต้น

8. ความต้องการสารนิเทศ มีเวลาจำกัด เช่น ต้องการเรื่องการแปร่งฟันเพื่อนำไปบรรยายภายในวันที่ 5 เมษายน 2542 แต่ไม่สามารถหาเรื่องนี้ได้ หากวันที่ 6 เมษายน 2542 หาเอกสารเหล่านี้ได้เอกสารนี้ย่อมไม่มีคุณค่าเนื่องจากบรรยายไปเสร็จสิ้นแล้ว

ความต้องการสารนิเทศของอาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์

การสอนนับว่าเป็นหน้าที่หลักของอาจารย์โดยทั่วไป อาจารย์ทันตแพทย์จัดว่าเป็นอาจารย์ที่มีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้วิชาการแก่นักศึกษา ความสำเร็จของอาจารย์ทันตแพทย์ นอกจากจะมีความสามารถในการสอนแล้ว สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้อาจารย์ทันตแพทย์ ผู้ซึ่งได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพในการสอนดียิ่งขึ้น เนื่องจากสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ช่วยให้อาจารย์ทันตแพทย์มีความรู้กว้างขวาง ลึกซึ้ง ทันต่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงของโลก สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จึงมีส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้การสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

อาจารย์ทันตแพทย์ จึงมีหน้าที่ถ่ายทอดสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ให้แก่นักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ เพื่อให้บัณฑิตทันตแพทย์มีคุณสมบัติดังนี้. (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2537 : 1)

1. มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ในสาขาที่สัมพันธ์กับวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีววิทยาช่องปาก เพียงพอที่จะค้นคว้า วิจัย ศึกษาต่อ และนำไปแก้ไขปัญหาทันตสาธารณสุขได้

2. มีความรู้ ความสามารถในการตรวจวินิจฉัย วางแผนการรักษา บำบัดรักษาโรคในช่องปากและอวัยวะที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้โดยคำนึงถึงร่างกายและจิตใจของผู้ป่วยที่เป็นรายบุคคล ซึ่งมีสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กันด้วย

3. มีความสนใจใฝ่รู้อยู่เป็นนิจ และตระหนักถึงข้อจำกัด และขีดความสามารถของตนเอง โดยจะต้องมีความพร้อมและเต็มใจที่จะใช้ระบบส่งต่อ เพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วย
4. มีความรู้ความสามารถที่จะส่งเสริมทันตสุขภาพ บำรุง รักษา ตลอดจนฟื้นฟูสภาพของโรคในช่องปาก และความผิดปกติที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยอาศัยศิลป์และศาสตร์ ในสาขาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
5. มีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดวิชาการด้านทันตสาธารณสุข ทั้งในส่วนตัวบุคคล และชุมชน
6. มีความรู้ในหลักการบริหารงาน สามารถเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และร่วมมือหรือประสานงานกับผู้อื่นได้
7. มีร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะออกไปปฏิบัติงานทันตกรรมชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้
8. มีจรรยาบรรณ และจริยธรรม ตลอดจนรู้จักทำบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ และเอกลักษณ์ไทย
9. มีความตระหนักถึงปัญหาของชาติ และมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศได้อย่างเหมาะสม

การถ่ายทอดสารนิเทศของอาจารย์ทันตแพทยศาสตร์ ประกอบไปด้วยหลักทฤษฎี ทักษะการทดลองในห้องปฏิบัติการ และการฝึกปฏิบัติรักษาคนไข้ในคลินิก อาจารย์ทันตแพทย์ที่มีการสอนดี และมีประสิทธิภาพ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ในการสอน มีเทคนิคในการสอน มีอุปกรณ์ และมีจิตวิทยาในการถ่ายทอดสารนิเทศทั้งหลักทฤษฎี และการฝึกปฏิบัติในห้องทดลองและในคลินิก มีผู้กล่าวว่า อาจารย์ที่ดีนั้น ไม่ใช่จะมีเพียงความรู้ และทักษะเพื่อการสอนเท่านั้น (สมศรี ไชยสร. 2526:1) แต่สารนิเทศนับว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างยิ่ง สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง มีหน้าที่ช่วยส่งเสริม และพัฒนา ความรู้ของอาจารย์ทันตแพทย์ให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง อาจารย์ทันตแพทย์จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งสารนิเทศเฉพาะทาง เช่น ห้องสมุด ซึ่งให้บริการสารนิเทศในรูปแบบของเอกสาร หนังสือตำรา บทความจากวารสาร รายงานการวิจัย บทความย่อ รายงานการศึกษาเฉพาะกรณี ฐานข้อมูลสำเร็จรูป และสารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ทันตแพทย์ เป็นวิชาชีพหนึ่งที่ทันตแพทย์ผู้ประกอบอาชีพปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการผู้ป่วย ในด้านการตรวจ วิเคราะห์โรค บำบัดรักษา และการป้องกันทางทันตกรรม เพื่อให้ผู้ป่วยหายจากการทุกข์ทรมานจากโรคนั้น (มหาวิทยาลัยมหิดล. 2532:1) ดังนั้นทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาออกไปปฏิบัติงานในวิชาชีพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างลึกซึ้ง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ บำบัดรักษา และแนะนำผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสังคมหรือองค์กรนั้น การบำบัดรักษาของทันตแพทย์แต่ละครั้ง ทันตแพทย์ต้องอาศัย

สารนิเทศที่เป็นหลักวิชา ซึ่งได้รับสะสม เพิ่มพูนขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นความรู้ความสามารถ สารนิเทศเหล่านี้อยู่ในรูปบทความวิชาการ รายงานการค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ และสารนิเทศที่เกิดจากการสืบค้นจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์เหล่านี้ ถือได้ว่าเป็นตำราเล่มใหญ่ที่เป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพทันตแพทย์ ที่ทันตแพทย์ทุกคนจะต้องศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง เพราะความสำเร็จของการบำบัดรักษาผู้ป่วยของทันตแพทย์ ขึ้นอยู่กับความรู้ และประสบการณ์ที่มีพื้นฐานมาจาก สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ธีรวัลย์ ศิลารัตน์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการข้อเสนอแนะทางการศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ในวิทยาลัยครู ตลอดจนความต้องการในการจัดตั้งศูนย์ระบบบริการสนเทศทางการศึกษา พบว่าผู้บริหารระดับอาจารย์มีความต้องการข้อเสนอแนะทางการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บริหารและอาจารย์ในต่างจังหวัดกับในกรุงเทพฯ ได้รับบริการข้อเสนอแนะทางการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งผู้บริหารและอาจารย์ทุกคนต้องการให้มีการจัดตั้งศูนย์รวมบริการสนเทศทางการศึกษาและบริการต่าง ๆ มากที่สุด

สุรีย์ นุทงามงคล (2528 : ง) ได้ศึกษาความต้องการและการใช้ข้อเสนอแนะของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบังพบว่าคณาจารย์ต้องการใช้ข้อเสนอแนะในรูปแบบหนังสือตำรา วารสาร และรายงานทางวิชาการ ภาษาที่ต้องการใช้มากที่สุดคือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ต้องการความใหม่และความทันสมัยของข้อเสนอแนะระหว่าง 1-5 ปี ต้องการข้อเสนอแนะที่มีเนื้อหาครบถ้วนและให้ข้อมูลถูกต้อง คณาจารย์สังกัดคณะใด ต่างก็นิยมใช้แหล่งข้อเสนอแนะของตนเอง

สุวีร เมืองอ่ำ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการข้อเสนอแนะของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่า อาจารย์ต้องการข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการบรรยายมากที่สุด โดยต้องการข้อเสนอแนะที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด อาจารย์ที่สอนวิชาต่างกัน มีความต้องการรูปแบบของข้อเสนอแนะแตกต่างกัน ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความต้องการข้อเสนอแนะทุกรูปแบบไม่แตกต่างกัน

นายิกา เมฆจรังกุล (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการและการใช้ข้อเสนอแนะของคณาจารย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่นพบว่าคณาจารย์ทุกคณะมีความต้องการข้อเสนอแนะเฉพาะวิชาที่เกี่ยวข้องมากที่สุดในทุกวัตถุประสงค์ ต้องการข้อเสนอแนะในรูปแบบหนังสือตำรา วารสาร วิชาการและหนังสืออ้างอิงเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ สำหรับในด้านการสอนต้องการข้อเสนอแนะที่ให้ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ไม่เกิน 1 ปี และพบว่าคณาจารย์ที่สอนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและแพทยศาสตร์ต้องการหนังสือตำราวารสารวิชาการและหนังสืออ้างอิงมากที่สุดสำหรับผลิตผลงานวิชาการ

บานชื่น ทองพันชั่ง (2532 : ก) ได้ศึกษาความต้องการข้อสนเทศของอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าอาจารย์ต้องการใช้ข้อสนเทศเพื่องานสอนมากที่สุดข้อสนเทศที่ต้องการเป็นภาษาไทย และภาษาอังกฤษ รูปแบบของข้อสนเทศต้องการอยู่ในรูป หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุ ข้อสนเทศที่ต้องการเป็นภาษาไทยคือ หนังสืออ้างอิง คู่มือช่วยค้น จุลสาร และกฤตภาค สารนิเทศสาขาที่ต้องการมากที่สุดคือ เศรษฐศาสตร์ รองลงมาคือ บัญชี บริหารธุรกิจ และรัฐศาสตร์ตามลำดับ แหล่งข้อสนเทศที่อาจารย์ชอบใช้คือ ห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อุทัย วรรณกุล (2529:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการสารนิเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดแพร่ พบว่า ความต้องการสารนิเทศของนักเรียนในเมืองกับนอกเมือง มีความต้องการสารนิเทศแตกต่างกัน ในด้านสารนิเทศที่พัฒนาตนเอง ทัศนคติความรู้ ทักษะ เจตคติที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพ และด้านการพัฒนาความเป็นพลเมืองดีไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในต่างประเทศ

พอสตัน-แอนเดอร์สัน (Poston-Anderson. 1993:25-30) ได้ศึกษาถึงการใช้อารนิเทศที่จะช่วยเด็กผู้หญิงในเรื่องเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และพบว่าเด็กหญิงจำนวน 28 คน มีปัญหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และเขาเหล่านั้นต้องการสารนิเทศที่มีคุณค่าเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ

ลันเด็น (Lundeen.1993:253-80) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสารนิเทศของคณาจารย์ด้านสุขภาพในชนบท เมืองฮาวาย พบว่า การเข้าถึงสารนิเทศคนกลุ่มนี้ต้องการสารนิเทศในด้านตำแหน่งงาน, แหล่งของงาน โดยต้องการสารนิเทศจากคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ และยังต้องการได้รับบริการด้านเอกสาร

บรอดเวย์ (Broadway.1993:253-256) ได้ศึกษาความต้องการสารนิเทศด้านการแพทย์และสุขภาพในชุมชนเล็ก ๆ จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์สุขภาพของชุมชนมองเห็นความสำคัญ และความต้องการสารนิเทศเพื่อคนไข้ และข่าวสารประเภทนี้จะทำได้ในห้องสมุดประชาชน

เดวิสสัน (Davison. 1993 : 1) ได้ศึกษาถึงความต้องการใช้อารนิเทศเพื่อการตัดสินใจในการรักษาโรคมะเร็ง โดยใช้แบบสอบถาม 3 ตอน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจในการรักษา โดยศึกษาจากความต้องการสารนิเทศจากผู้ชาย ผู้ซึ่งเริ่มวิเคราะห์โรคมะเร็ง จำนวน 57 คน พบว่าชอบใช้อารนิเทศเพื่อการตัดสินใจในการรักษา และใช้กฎของ แอล แอล เฮอร์สโตนเปรียบเทียบการตัดสินใจเพื่อเป็นหลักและวิธีการในการวิเคราะห์ความต้องการสารนิเทศ

จากการศึกษาพบว่าผู้ชายส่วนใหญ่ชอบใช้กฎการตัดสินใจในการรักษา โดยแนวโน้มของผู้ชายที่แต่งงานแล้ว การศึกษาน้อย ชอบกฎการตัดสินใจมากกว่า สำหรับความต้องการสารนิเทศ พบว่ามีความคล้ายคลึงกันในการใช้กฎการตัดสินใจ อัตราการใช้สารนิเทศของผู้ชายโสดเพื่อการรักษา มีค่านัยสำคัญมากกว่าผู้ชายที่แต่งงานแล้ว

บิลโลด์ (Bilodeau. 1992 : Abstract) ศึกษาความต้องการสารนิเทศของผู้หญิง เพื่อวิเคราะห์โรคประจำตัว การศึกษาใช้ทฤษฎีของ เดอร์ดาร์เรียน (Derdarian) ใช้แบบสอบถาม 4 ส่วน เพื่อศึกษาถึงการตัดสินใจในการรักษา ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้หญิง ซึ่งผ่านการตรวจวิเคราะห์โรคประจำตัวเมื่อเร็ว ๆ นี้ จำนวน 74 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คนไข้ให้ความร่วมมือในการตัดสินใจรักษา สารนิเทศจากแหล่งประชาชนมีความสำคัญกว่าสารนิเทศที่เขียนขึ้น และแหล่งข้อมูลมีอิทธิพลต่อผู้มีการศึกษา

สมมติฐานทั้ง 4 ข้อ ทดสอบเกี่ยวกับลำดับความต้องการสารนิเทศ ใช้วิธีการเปรียบเทียบ โดยใช้กฎการตัดสินใจของ แอล แอล เฮอร์สโตน (L.L.Thurstone's Law) แสดงให้เห็นภาพอย่างชัดเจนว่าคนไข้ต้องการสารนิเทศน้อยที่สุด จากสารนิเทศสำคัญทั้งหมดในแต่ละสมมติฐาน แสดงให้เห็นว่าแต่ละกลุ่ม คนไข้มีความต้องการสารนิเทศคล้ายคลึงกัน ยกเว้นคนไข้ 2 คน มีความต้องการสารนิเทศแตกต่างจากคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการต้องการดูแลรักษาตนเองที่บ้านของผู้หญิงที่อายุระหว่าง 65-83 ปี มีระดับความต้องการสารนิเทศมากกว่าผู้หญิงอายุ 18-64 ปี

สcolari (Scolari. 1993 : Abstract) ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการสารนิเทศและการใช้แหล่งสารนิเทศของนักศึกษาปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ที่มีปัญหาการเรียนวิชาพื้นฐานของหลักสูตรกับนักศึกษาปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ เรียนตามหลักสูตร

จุดประสงค์ของการศึกษา เพื่อต้องการทราบถึงความต้องการสารนิเทศ และรูปแบบการใช้แหล่งสารนิเทศ โดยศึกษาจากนักศึกษาปีที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ เก็บข้อมูลจากศูนย์ข้อมูลการแพทย์ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การรวบรวมข้อมูลด้านคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม ใช้สถิติวิเคราะห์ปริมาณข้อมูลเป็นประเภทและคุณภาพของข้อมูล

ผลสรุปการวิจัยพบว่า (ก) ความต้องการสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศตรงกัน รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโดยตรงและตรงกับความต้องการของหลักสูตร (ข) นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนพื้นฐานของหลักสูตร ต้องการใช้สารนิเทศจากแหล่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางมากกว่านักศึกษาที่เรียนตามหลักสูตร (ค) นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนพื้นฐานของหลักสูตร มีแนวโน้มเลือกใช้แหล่งข้อมูลด้วยตนเอง ในขณะที่นักศึกษาที่เรียนตามหลักสูตรได้รับคำแนะนำแหล่งข้อมูลจากคณะฯ (ง) นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนพื้นฐานของหลักสูตรใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุดมาก รวมถึงฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และบริการยืมระหว่างห้องสมุด

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารนิเทศในประเทศไทย และต่างประเทศพบว่า ลักษณะการปฏิบัติงานทำให้ผู้ปฏิบัติงานในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ มีความต้องการสารนิเทศที่แตกต่างกัน โดยมีความต้องการสารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองมากที่สุด และสารนิเทศที่ต้องการนั้นจะถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติงานเฉพาะอาชีพมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อเสนอด้านการแพทย์ ผู้ใช้ต้องการเพื่อคนไข้ สารนิเทศที่ผู้ใช้ต้องการนอกจากจะอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์แล้ว ปัจจุบันผู้ใช้ยังต้องการสารนิเทศที่อยู่ในรูปของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลที่สำเร็จการศึกษาจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ระหว่างปี 2513-2540 จำนวน 536 คน ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรายละเอียด จำนวนประชากร จำแนกตามอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	อาชีพ		รวม
	อาจารย์ทันตแพทย์	ทันตแพทย์	
1-5 ปี	14	14	28
6-10 ปี	27	38	65
มากกว่า 10 ปี	55	388	443
รวม	96	440	536

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่เป็นบัณฑิตจากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ระหว่างปีการศึกษา 2531-2540 จำนวน 536 คน มีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

1. จัดประชากรแบบแบ่งชั้น ดังนี้

- 1.1 อาจารย์ทันตแพทย์ ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 1-5 ปี
- 1.2 อาจารย์ทันตแพทย์ ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี
- 1.3 อาจารย์ทันตแพทย์ ที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี
- 1.4 ทันตแพทย์ ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 1-5 ปี
- 1.5 ทันตแพทย์ ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี
- 1.6 ทันตแพทย์ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 ของประชากร โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 430 คน ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงรายละเอียดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพและประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	อาชีพ		รวม
	อาจารย์ทันตแพทย์	ทันตแพทย์	
1-5 ปี	11	6	17
6-10 ปี	15	21	36
มากกว่า 10 ปี	39	338	377
รวม	65	365	430

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ฉบับ คือแบบสอบถามความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ โดยลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบในเรื่องประสบการณ์การทำงาน อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะทั่วไป เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ กระทำดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ Item-Total correlation ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson) โดยใช้ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร Alpha Coefficient ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) มีค่าความเชื่อมั่น .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำจดหมายขอความร่วมมือบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน 2540 ถึงวันที่ 5 มีนาคม 2541 โดยดำเนินการเป็น 2 วิธีคือ

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่อยู่ต่างไกล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจำหน่ายซองและแสตมป์

3. แบบสอบถามได้รับคืนมาจำนวน 430 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการกับแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกและตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์จำนวน 430 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
  2. ดำเนินการส่งแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS Windows ดังนี้
    - 2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ทหาค่าร้อยละและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง
    - 2.2 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดน้ำหนักหรือคะแนนประจำระดับแต่ละระดับดังนี้

ระดับมาก	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 3
ระดับปานกลาง	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 2
ระดับน้อย	ให้น้ำหนักหรือคะแนนเป็น 1
    - 2.3 ค่าเฉลี่ยแต่ละข้อและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ในการแปรผลโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

2.50-3.00	หมายถึง มีความต้องการใช้ในระดับมาก
1.50-2.49	หมายถึง มีความต้องการใช้ในระดับปานกลาง
1.00-1.49	หมายถึง มีความต้องการใช้ในระดับน้อย
    - 2.4 นำมาทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้
1. สถิติพื้นฐาน
    - 1.1 ทหาค่าร้อยละ (Percentage)
    - 1.2 ทหาค่าเฉลี่ย (Mean)
    - 1.3 ทหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
  2. สถิติตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ โดยใช้ Item-Total Correlation (ประยูร อาษานาม. 2528 : 80)
  3. ทหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (Cronbach. 1970 : 161)
  4. สถิติทดสอบสมมติฐานไคสแควร์ (Chi-Square) (นิภา ศรีไพโรจน์. 2528 : 211)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้.

- N แทน จำนวนบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 χ^2 แทน ค่าที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรตามสมมติฐาน

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน และนำเสนอโดยเรียงลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม และความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตอนที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตอนที่ 3 แสดงค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม และความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังปรากฏในตาราง 3-13

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	อาชีพ				รวม	ร้อยละ
	อาจารย์ทันตแพทย์		ทันตแพทย์			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1-5 ปี	11	2.56	6	1.40	17	3.96
6-10 ปี	15	3.49	21	4.88	36	8.37
มากกว่า 10 ปี	39	9.07	338	78.60	377	87.67
รวม	65	15.12	365	84.88	430	100

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 87.67 รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และ 1-5 ปี ร้อยละ 8.37 และ 3.96 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเป็นทันตแพทย์ร้อยละ 84.88 และเป็นอาจารย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 15.12

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์		
ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	430	100
ไม่ต้องการ	-	-
รวม	430	100

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทั้งหมด มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จำนวนร้อยละ 100

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้สารนิเทศสาขา ทันตแพทยศาสตร์ในหัวข้อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ในหัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตแพทยศาสตร์ของไทย	100	23.26
ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตแพทยศาสตร์ของต่างประเทศ	129	30.00
ทันตกรรมชุมชน	151	35.12
ทันตสาธารณสุข	165	38.37
ทันตกรรมจัดฟัน	187	43.48
ทันตกรรมประดิษฐ์	231	53.72
ทันตกรรมบูรณะ	232	53.95
ทันตรังสีวิทยา	133	30.93
ทันตวิทยา-พยาธิวิทยาช่องปาก	209	48.60
ศัลยศาสตร์ช่องปาก	249	57.91
ทันตกรรมสำหรับเด็ก	183	42.55
ปริทันตวิทยา	202	46.98
ทันตกรรมทั่วไป	237	55.12
ที่อยู่สำนักงานพิมพ์ในต่างประเทศ	43	10.00
ที่อยู่ตัวแทนจำหน่ายหนังสือในประเทศ	55	12.79
วิธีบอกรับวารสารต่างประเทศ	109	25.35

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ในหัวข้อศัลยศาสตร์ช่องปากมากที่สุด ร้อยละ 57.91 รองลงมาได้แก่ทันตกรรมทั่วไป ร้อยละ 55.12 และทันตกรรมบูรณะ ร้อยละ 53.95 ตามลำดับ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ต้องการใช้สารนิเทศสาขา ทันตแพทยศาสตร์จากหนังสืออ้างอิง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ต้องการสารนิเทศจากหนังสืออ้างอิง	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพจนานุกรม	10	2.33
หนังสือนามานุกรม	4	0.93
หนังสือรายปี	14	3.25
หนังสือคู่มือ	155	36.05
ดรรชนีวารสาร	255	59.30
รายงานการวิจัย	376	87.44
รายงานประจำปี	46	10.69
รายงานการประชุม วิทยานิพนธ์	54	12.55
อื่น ๆ	217	50.46
	5	1.16

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ จากรายงานการวิจัยมากที่สุดร้อยละ 87.44 รองลงมาได้แก่ดรรชนีวารสาร
ร้อยละ 59.30 และวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 50.46 ตามลำดับ

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ในรูปแบบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศ	จำนวน	ร้อยละ
บทความจากวารสารภาษาไทย	396	92.09
บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ	417	96.98
หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด	279	64.88
หนังสือตำราภาษาต่างประเทศที่เข้าห้องสมุด	298	69.30
สไลด์	95	22.09
เทปบันทึกเสียง	85	19.76
วีดิทัศน์	121	28.14
แผ่น Diskettes	77	17.91
บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง	132	30.70
สารสังเขป (Abstracts)	53	12.33
อื่น ๆ	4	0.93

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ในรูปของบทความจากวารสารภาษาต่างประเทศมากที่สุด ร้อยละ 96.98 รองลงมาได้แก่บทความจากวารสารภาษาไทย ร้อยละ 92.09 และหนังสือตำราภาษาต่างประเทศเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุดร้อยละ 69.30 ตามลำดับ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจุบันได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ปัจจุบันได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์จาก	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือและเอกสารส่วนตัว	271	63.02
ห้องสมุดประจำสถานพยาบาล	83	19.30
ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	123	28.60
ฐานข้อมูลผ่านระบบ Internet	121	28.14
ฐานข้อมูลสำเนาในรูปแบบ CD-ROM	105	24.42
ต้องการสารนิเทศแต่ไม่มีแหล่งให้บริการ	85	19.77
อื่น ๆ	2	0.47

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามปัจจุบันได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากหนังสือและเอกสารส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 63.02 รองลงมาได้แก่ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร้อยละ 28.60 และจากฐานข้อมูลผ่านระบบ Internet ร้อยละ 28.14 ตามลำดับ

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ เพื่อวัตถุประสงค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ	จำนวน	ร้อยละ
เตรียมการสอน	60	13.95
ผลิตเอกสารและหนังสือตำรา	69	16.05
ประกอบการวิจัย	98	22.79
เขียนบทความ	171	39.77
ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมความรู้	360	83.72
ใช้แก้ปัญหาการบำบัดรักษาทางทันตกรรม	372	86.51
ประกอบการเขียนผลงานเลื่อนระดับ	185	43.02
อื่น ๆ	3	0.70

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาการบำบัดรักษาทางทันตกรรมมากที่สุดร้อยละ 86.51 รองลงมาเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมความรู้ร้อยละ 83.72 และเพื่อประกอบการเขียนผลงานเลื่อนระดับ ร้อยละ 43.02 ตามลำดับ

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการใช้สารนิเทศ

อายุสารนิเทศที่ต้องการใช้	จำนวน	ร้อยละ
ทันสมัยที่สุด 1 เดือน - 1 ปี	252	58.60
2 ปี - 3 ปี	147	34.19
4 ปี - 5 ปี	31	7.21
หลังจาก 6 ปี	-	-
รวม	430	100

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่มีอายุทันสมัยที่สุด 1 เดือน-1 ปี มากที่สุดร้อยละ 58.60 รองลงมา 2-3 ปี ร้อยละ 34.19 และ 4-5 ปี ร้อยละ 7.21 ตามลำดับ

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความถี่ในความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

ความถี่ที่ต้องการใช้สารนิเทศ	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	124	28.84
เดือนละ 2 ครั้ง	64	14.88
เดือนละ 1 ครั้ง	230	53.48
3 เดือน/ครั้ง	10	2.33
อื่น ๆ	2	0.47
รวม	430	100

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ เดือนละ 1 ครั้ง มากที่สุดร้อยละ 53.48 รองลงมาได้แก่สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
ร้อยละ 28.84 และเดือนละ 2 ครั้ง ร้อยละ 14.88 ตามลำดับ

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม กับความต้องการใช้สารนิเทศ
สาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ความต้องการใช้สารนิเทศ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	จำนวน	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
ต้องการ	430	100	430	100
ไม่ต้องการ	-	-	-	-

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 430 คน หรือ
เท่ากับร้อยละ 100

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ต้องการรับสารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยวิธี (ตอบได้
มากกว่า 1 ข้อ)

ต้องการรับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยวิธี	จำนวน	ร้อยละ
มารับด้วยตนเอง	72	16.75
ส่งผ่านไปรษณีย์ธรรมดา	327	76.05
ส่งผ่านไปรษณีย์โดย EMS	95	22.19
ส่งผ่านโทรสาร	57	13.36
ผ่านทาง E-Mail	109	25.35

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับสารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผ่านทาง
ไปรษณีย์ธรรมดามากที่สุด ร้อยละ 76.05 รองลงมาได้แก่ผ่านทาง E-Mail ร้อยละ 25.35
และส่งผ่านไปรษณีย์โดย EMS ร้อยละ 22.19 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการใช้
สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ และแสดงจำนวนร้อยละของภาษาที่ต้องการใช้ ของบัณฑิต
ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังปรากฏผลในตาราง 14-25

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้
ประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อ	ความต้องการใช้ ประวัติทันตแพทยศาสตร์	X	S.D.	ระดับ ความต้องการ
1	ประวัติและวิวัฒนาการทาง ทันตกรรมของไทย	1.87	0.78	ปานกลาง
2	ประวัติและวิวัฒนาการ ทางทันตกรรมของต่างประเทศ	1.90	0.74	ปานกลาง
3	อื่น ๆ	-	-	-
	รวม	1.88	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการ
ใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($X=1.88$) และเมื่อพิจารณาในรายข้อ
ผลปรากฏเช่นเดียวกันคือ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้ประวัติและ
วิวัฒนาการทางทันตกรรมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ จำแนกตามภาษา

ข้อ	ภาษา ความต้องการใช้	ภาษา						รวม	ร้อยละ
		ไทย		อังกฤษ		ไทย-อังกฤษ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1	ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตกรรมของไทย	418	97.21	8	1.86	4	0.93	430	100
2	ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตกรรมของต่างประเทศ	146	33.95	274	63.72	10	2.33	430	100
3	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม		564	65.58	282	32.79	14	1.63	860	100

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ ที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 564 หรือเท่ากับร้อยละ 65.58

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อ	ความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
4	หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของ ไทย	1.86	0.62	ปานกลาง
5	หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของต่างประเทศ	1.89	0.62	ปานกลาง
6	อื่น ๆ	-	-	-
รวม		1.88	0.61	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการ
ใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.88$) และเมื่อพิจารณารายข้อ
ผลปรากฏเช่นเดียวกัน คือบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้หลักสูตร
ทันตแพทยศาสตร์ ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์จำแนกตาม
ภาษา

ข้อ	ภาษา	ภาษา						รวม	ร้อยละ
		ไทย		อังกฤษ		ไทย-อังกฤษ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
4	หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ ของไทย	410	95.35	11	2.56	9	2.09	430	100
5	หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ ของต่างประเทศ	140	32.56	275	63.95	15	3.49	430	100
6	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	550	63.95	286	33.25	24	2.80	860	100

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการ
ใช้หลักสูตรที่เป็นภาษาไทยมากที่สุดจำนวน 550 หรือเท่ากับร้อยละ 63.95 รองลงมาต้องการใช้หลักสูตรที่
เป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 286 หรือเท่ากับร้อยละ 33.25

ตาราง 18 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อ	ความต้องการใช้ สารนิเทศสาขาวิชา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
7	ทันตกรรมสำหรับเด็ก	2.27	0.52	ปานกลาง
8	ทันตกรรมจัดฟัน	2.19	0.55	ปานกลาง
9	ทันตกรรมบูรณะ	2.30	0.56	ปานกลาง
10	ทันตกรรมประดิษฐ์	2.35	0.53	ปานกลาง
11	ทันตรังสีวิทยา	1.97	0.63	ปานกลาง
12	ทันตวิทยา-พยาธิฯ	2.26	0.53	ปานกลาง
13	ศัลยศาสตร์ช่องปาก	2.37	0.56	ปานกลาง
14	ปริทันตวิทยา	2.30	0.54	ปานกลาง
15	ทันตกรรมชุมชน	2.10	0.71	ปานกลาง
16	ทันตสาธารณสุข	2.09	0.59	ปานกลาง
17	ทันตกรรมทั่วไป	2.16	0.57	ปานกลาง
18	อื่น ๆ	-	-	-
	รวม	2.21	0.33	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.21$) และเมื่อพิจารณาในรายข้อผลปรากฏเช่นเดียวกัน คือบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศทุกสาขาวิชาทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์จำแนกตาม

ภาษา

ข้อ	ภาษา ความต้องการใช้	ภาษา						รวม	ร้อยละ
		ไทย		อังกฤษ		ไทย - อังกฤษ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
7	ทันตกรรมสำหรับเด็ก	221	51.40	150	34.88	59	13.72	430	100
8	ทันตกรรมจัดฟัน	221	51.40	153	35.58	56	13.02	430	100
9	ทันตกรรมบูรณะ	226	52.56	146	33.95	58	13.49	430	100
10	ทันตกรรมประดิษฐ์	229	53.26	137	31.86	64	14.88	430	100
11	ทันตรังสีวิทยา	249	57.90	135	31.40	46	10.70	430	100
12	ทันตวิทยา-พยาธิฯ	234	54.42	138	32.09	58	13.49	430	100
13	ศัลยศาสตร์ช่องปาก	239	55.58	135	31.40	56	13.02	430	100
14	ปริทันตวิทยา	237	55.11	138	32.09	55	12.80	430	100
15	ทันตกรรมชุมชน	257	59.77	127	29.53	46	10.70	430	100
16	ทันตสาธารณสุข	255	59.30	130	30.23	45	10.47	430	100
17	ทันตกรรมทั่วไป	246	57.21	142	33.02	42	9.77	430	100
18	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวม	2614	55.26	1531	32.37	585	12.37	4730	100

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ต้องการใช้สารนิเทศทุกสาขาวิชาเป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 2614 หรือเท่ากับร้อยละ 55.26 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้นิเทศสาขาทันตกรรมชุมชน ที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 257 หรือเท่ากับร้อยละ 59.77 รองลงมาได้แก่ทันตสาธารณสุข จำนวน 255 หรือเท่ากับร้อยละ 59.30 และทันตรังสีจำนวน 249 หรือเท่ากับร้อยละ 57.90 ตามลำดับ

ตาราง 20 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความต้องการใช้แหล่ง
สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อ	ความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความต้องการ
19	ที่อยู่สำนักพิมพ์หนังสือ ในต่างประเทศ	1.73	1.18	ปานกลาง
20	ที่อยู่ตัวแทนจำหน่ายหนังสือ ในต่างประเทศ	1.74	0.78	ปานกลาง
21	ที่อยู่สำนักพิมพ์วารสาร ในต่างประเทศ	1.81	0.82	ปานกลาง
22	อื่น ๆ (แหล่งแพร่ข่าวสาร การจัดประชุมสัมมนา ด้านวิชาการทุกครึ่ง)	1.43	0.59	น้อย
	รวม	1.34	0.55	น้อย

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความ
ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.34$) และเมื่อ
พิจารณาในรายข้อพบว่า บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้แหล่ง
สารนิเทศอยู่ในระดับปานกลางและน้อย ข้อที่ต้องการระดับน้อยคือ ต้องการให้มีแหล่งแพร่ข่าวสาร
การจัดประชุมสัมมนาด้านวิชาการทุกครึ่ง ($\bar{X}=1.43$) นอกนั้นความต้องการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

All rights reserved

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละ ของความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
จำแนกตามภาษา

ข้อ	ภาษา ความต้องการใช้	ภาษา						รวม	ร้อยละ
		ไทย		อังกฤษ		ไทย-อังกฤษ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
19	ที่อยู่สำนักพิมพ์หนังสือ ในต่างประเทศ	155	36.04	267	62.10	8	1.86	430	100
20	ที่อยู่ตัวแทนจำหน่ายหนังสือ ในต่างประเทศ	143	33.26	258	60.00	7	1.63	430	94.89
21	ที่อยู่สำนักพิมพ์วารสาร ในต่างประเทศ	152	35.34	272	63.26	6	1.40	430	100
22	อื่น ๆ	5	1.16	17	3.95	-	-	22	5.11
	รวม	455	35.27	814	63.10	21	1.63	1290	100

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่านักศึกษทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่
ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 814 หรือเท่ากับร้อยละ 63.10 เมื่อพิจารณา
รายชื่อ พบว่าแหล่งสารนิเทศภาษาอังกฤษที่ต้องการมากที่สุดคือ ที่อยู่สำนักพิมพ์วารสารในต่างประเทศ
จำนวน 272 หรือเท่ากับร้อยละ 63.26 รองลงมาคือที่อยู่สำนักพิมพ์หนังสือในต่างประเทศจำนวน 267
หรือเท่ากับร้อยละ 62.10 และที่อยู่ตัวแทนจำหน่ายหนังสือในต่างประเทศ จำนวน 258 หรือเท่ากับ
ร้อยละ 60.00 ตามลำดับ

ตาราง 22 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อ	ความต้องการใช้สารนิเทศประเภทหนังสืออ้างอิง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
23	หนังสือพจนานุกรม	1.44	0.52	น้อย
24	หนังสือนามานุกรม	1.28	0.48	น้อย
25	หนังสือรายปี	1.48	0.57	น้อย
26	หนังสือคู่มือ	1.77	0.72	ปานกลาง
27	ดรรชนีวารสาร	2.00	0.66	ปานกลาง
28	รายงานการวิจัย	2.23	0.64	ปานกลาง
29	รายงานประจำปี	1.42	0.61	น้อย
30	รายงานการประชุม	1.38	0.56	น้อย
31	วิทยานิพนธ์	1.90	0.73	ปานกลาง
32	อื่น ๆ (สารสังเขป, การประชุม, สัมมนา, การวิจัย และ case study)	1.92	0.67	ปานกลาง
	รวม	1.49	0.35	น้อย

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่านิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.49$) และเมื่อพิจารณาในรายข้อผลปรากฏว่า นิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง สาขาทันตแพทยศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย ความต้องการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ รายงานการวิจัย ($\bar{X}=2.23$) ดรรชนีวารสาร ($\bar{X}=2.00$) และอื่น ๆ ต้องการใช้นิตสารสังเขปการประชุม สัมมนา การวิจัย หรือ case study ($\bar{X}=1.92$) ข้อที่มีความต้องการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ หนังสือนามานุกรม ($\bar{X}=1.28$) รองลงมาคือรายงานการประชุม ($\bar{X}=1.38$) และรายงานประจำปี ($\bar{X}=1.42$) ตามลำดับ

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง สาขาทันตแพทยศาสตร์
จำแนกตามภาษา

ข้อ	ภาษา ความต้องการใช้	ภาษา						รวม	ร้อยละ
		ไทย		อังกฤษ		ไทย - อังกฤษ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
23	หนังสือพจนานุกรม	288	66.98	117	27.21	25	5.81	430	100
24	หนังสือนามานุกรม	281	65.35	116	26.98	18	4.19	415	96.52
25	หนังสือรายปี	293	68.14	117	27.21	20	4.65	430	100
26	หนังสือคู่มือ	288	66.98	122	28.37	20	4.65	430	100
27	บรรณนิวารสาร	232	53.96	162	37.67	36	8.37	430	100
28	รายงานการวิจัย	234	54.42	165	38.37	31	7.21	430	100
29	รายงานประจำปี	282	65.58	125	29.07	23	5.35	430	100
30	รายงานการประชุม	278	64.65	131	30.47	21	4.88	430	100
31	วิทยานิพนธ์	227	52.79	168	39.07	35	8.14	430	100
32	อื่น ๆ	12	2.79	2	0.46	1	0.23	15	3.48
	รวม	2415	62.41	1225	31.65	230	5.94	3870	100

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่
ต้องการใช้หนังสืออ้างอิงที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 2415 หรือเท่ากับร้อยละ 62.41 รองลงมา
ต้องการเป็นภาษาอังกฤษ จำนวน 1225 หรือเท่ากับร้อยละ 31.65 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าบัณฑิต
ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้นิตยสารที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 293
หรือเท่ากับร้อยละ 68.14 รองลงมาได้แก่ หนังสือพจนานุกรม และหนังสือคู่มือ มีจำนวนเท่ากัน 288
หรือเท่ากับร้อยละ 66.98

All rights reserved

ตาราง 24 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อ	ความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
33	บทความจากวารสารภาษาไทย	2.40	0.55	ปานกลาง
34	บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ	2.50	0.52	มาก
35	หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด	2.45	0.60	ปานกลาง
36	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศที่เข้าห้องสมุด	2.42	0.56	ปานกลาง
37	สไลด์	1.71	0.79	ปานกลาง
38	เทปบันทึกเสียง	1.70	0.78	ปานกลาง
39	วีดิทัศน์	1.78	0.77	ปานกลาง
40	แผ่น Diskettes	1.69	0.69	ปานกลาง
41	บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง	1.64	0.67	ปานกลาง
42	สารสังเขป (Abstracts)	1.57	0.71	ปานกลาง
43	สารบัญวารสารฉบับใหม่	2.41	0.62	ปานกลาง
44	อื่น ๆ	2.40	0.89	ปานกลาง
	รวม	1.85	0.34	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.85$) และเมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศอยู่ในระดับมากและปานกลาง ที่ต้องการใช้อยู่ในระดับมากได้แก่ บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=2.50$) นอกนั้นความต้องการใช้อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละของความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
จำแนกตามภาษา

ข้อ	ภาษา ความต้องการใช้	ภาษา						รวม	ร้อยละ
		ไทย		อังกฤษ		ไทย- อังกฤษ			
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
33	บทความจากวารสารภาษาไทย	391	90.93	30	6.98	9	2.09	430	100
34	บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ	70	16.28	334	77.67	26	6.05	430	100
35	หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด	370	86.05	35	8.14	25	5.81	430	100
36	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศที่เข้าห้องสมุด	66	15.35	331	76.98	33	7.67	430	100
37	สไลด์	280	65.11	140	32.56	10	2.33	430	100
38	เทปบันทึกเสียง	287	66.74	135	31.40	8	1.86	430	100
39	วีดิทัศน์	283	65.80	135	31.40	12	2.80	430	100
40	แผ่น Diskettes	269	62.56	148	34.42	13	3.02	430	100
41	บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง	224	52.09	177	41.16	29	6.75	430	100
42	สารสังเขป (Abstracts)	222	51.63	184	42.79	24	5.58	430	100
43	สารนิเทศวารสารฉบับใหม่	183	42.56	184	42.79	61	14.19	428	99.54
44	อื่น ๆ	2	0.46	-	-	-	-	2	0.46
รวม		2647	55.96	1833	38.75	250	5.29	4730	100

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 2647 หรือเท่ากับร้อยละ 55.96 รองลงมาต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษจำนวน 1833 หรือเท่ากับร้อยละ 38.75 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้นิตยสารภาษาไทยที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด จำนวน 391 หรือเท่ากับร้อยละ 90.93 รองลงมาต้องการใช้หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุดจำนวน 370 คน หรือเท่ากับร้อยละ 86.05 และเทปบันทึกเสียง จำนวน 287 คน หรือเท่ากับร้อยละ 66.74 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 แสดงค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

1. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ มีอาชีพต่างกันมีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ต่างกัน

2. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ต่างกัน

ดังปรากฏผลในตาราง 26-31

ตาราง 26 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เปรียบเทียบความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปรอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์	χ^2	
		อาชีพ	ประสบการณ์การทำงาน
1	ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตกรรมของไทย	1.82	11.82
2	ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตกรรมของต่างประเทศ	5.28	13.48
3	อื่น ๆ	-	-
	รวม	6.08*	24.76*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน คืออาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์ มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 กล่าวคือ ทันตแพทย์มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ (ดูตาราง 32 ภาคผนวก ข)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการใช้สารนิเทศมากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ (ดูตาราง 33 ภาคผนวก ข)

ตาราง 27 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เปรียบเทียบความต้องการใช้หลักสูตร
ทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร
อาชีพและประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์	χ^2	
		อาชีพ	ประสบการณ์ การทำงาน
4	หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของไทย	12.53*	13.65
5	หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของต่างประเทศ	7.94	15.66*
6	อื่น ๆ	-	-
	รวม	20.10*	28.35*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพ
ต่างกัน คืออาจารย์ทันตแพทย์และทันตแพทย์มีความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะ เรื่องหลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของไทย
กล่าวคือ ทันตแพทย์มีความต้องการใช้มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ (ดูตาราง 34 ภาคผนวก ข)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงานพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความ
ต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะใน
เรื่องหลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของต่างประเทศ กล่าวคือผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี
มีความต้องการใช้มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ
(ดูตาราง 35 ภาคผนวก ข)

All rights reserved

ตาราง 28 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เปรียบเทียบความต้องการใช้สาขาวิชา
ทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร
อาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์	χ^2	
		อาชีพ	ประสบการณ์ การทำงาน
7	ทันตกรรมสำหรับเด็ก	19.94*	15.90*
8	ทันตกรรมจัดฟัน	13.45*	13.88
9	ทันตกรรมบูรณะ	5.69	5.50
10	ทันตกรรมประดิษฐ์	20.85*	7.90
11	ทันตรังสีวิทยา	2.74	14.33
12	ทันตวิทยา-พยาธิวิทยาช่องปาก	10.48*	9.90
13	ศัลยศาสตร์ช่องปาก	13.65*	7.46
14	ปริทันตวิทยา	11.04*	7.93
15	ทันตกรรมชุมชน	0.52	20.84*
16	ทันตสาธารณสุข	4.07	23.43*
17	ทันตกรรมทั่วไป	4.32	37.63*
18	อื่น ๆ	-	-
	รวม	31.84*	29.07*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพ
ต่างกัน คืออาจารย์ทันตแพทย์และทันตแพทย์ มีความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะสาขาวิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก, ทันตกรรมจัดฟัน,
ทันตกรรมประดิษฐ์, ทันตวิทยา-พยาธิวิทยาช่องปาก, ศัลยศาสตร์ช่องปาก และปริทันตวิทยา กล่าวคือ
อาจารย์ทันตแพทย์ มีความต้องการใช้สาขานี้มากกว่าทันตแพทย์ (ดูตาราง 36 ภาคผนวก ข)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะสาขาวิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก, ทันตกรรมชุมชน, ทันตสาธารณสุขและทันตกรรมทั่วไปกล่าวคือ ผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้สารนิเทศมากกว่าผู้มีประสบการณ์ 1-5 ปี และมากกว่า 10 ปี ตามลำดับ (ดูตาราง 37 ภาคผนวก ข)

ตาราง 29 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เปรียบเทียบความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ของนักศึกษทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปรอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศ	χ^2	
		อาชีพ	ประสบการณ์การทำงาน
19	ที่อยู่สำนักงานพิมพ์หนังสือในต่างประเทศ	45.15*	8.82
20	ที่อยู่ตัวแทนจำหน่ายหนังสือในต่างประเทศ	36.74*	10.92
21	ที่อยู่สำนักพิมพ์วารสารในต่างประเทศ	44.40*	17.97*
22	อื่น ๆ	-	-
	รวม	125.51*	35.43*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่านักศึกษทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน คืออาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์ มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันทุกเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ทันตแพทย์มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศมากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ (ดูตาราง 38 ภาคผนวก ข)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่านักศึกษทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในเรื่องที่อยู่สำนักพิมพ์วารสารในต่างประเทศ กล่าวคือผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศมากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ (ดูตาราง 39 ภาคผนวก ข)

ตาราง 30 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เปรียบเทียบความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปรอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง	χ^2	
		อาชีพ	ประสบการณ์การทำงาน
23	หนังสือพจนานุกรม	3.72	65.90*
24	หนังสือนามานุกรม	26.85*	151.70*
25	หนังสือรายปี	10.62*	71.82*
26	หนังสือคู่มือ	13.39*	37.29*
27	ดรรชนีวารสาร	14.20*	24.06*
28	รายงานการวิจัย	5.33*	21.87*
29	รายงานประจำปี	11.87*	117.43*
30	รายงานการประชุม	6.13*	116.74*
31	วิทยานิพนธ์	2.07	29.49*
32	อื่น ๆ	-	-
	รวม	47.63	421.68*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่านิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน คืออาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์ ต้องการใช้นิตหนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง สาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 1-5 ปี ตามลำดับ (ดูตาราง 41 ภาคผนวก ข)

ตาราง 31 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square) เปรียบเทียบความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความแตกต่างกันตามตัวแปร อาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	ความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศ	χ^2	
		อาชีพ	ประสบการณ์การทำงาน
33	บทความจากวารสารภาษาไทย	13.91*	60.98*
34	บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ	41.47*	31.78*
35	หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด	17.46*	10.88
36	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด	22.06*	6.33
37	สไลด์	1.42	36.38*
38	เทป	2.67	38.42*
39	วิดีโอ	1.21	39.74*
40	แผ่น Diskettes	17.14*	140.94*
41	บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง	1.64	55.80*
42	สารสังเขป (Abstracts)	2.30	86.37*
43	สารบัญวารสารฉบับใหม่	30.78*	31.56*
44	อื่น ๆ	-	-
	รวม	22.20*	227.62*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันคืออาจารย์ทันตแพทย์และทันตแพทย์ มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขา ทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในเรื่อง,บทความจากวารสารภาษาไทย, บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ, หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด, หนังสือตำราภาษาต่างประเทศเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด, แผ่น Diskettes, และสารบัญวารสารฉบับใหม่ กล่าวคือทันตแพทย์มีความต้องการใช้สารนิเทศมากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ (ดูตาราง 42 ภาคผนวก ข)

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะเรื่อง บทความ จากวารสารภาษาไทย, บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ, สไลด์, เทป, วีดิทัศน์, แผ่น Diskettes, บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง, สารสังเขปและสารบัญวารสารฉบับใหม่ กล่าวคือผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการใช้สารนิเทศมากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ตามลำดับ (ดูตาราง 43 ภาคผนวก ข)

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant facing left, with a decorative tusk. Above the elephant is a traditional Thai lamp (Lampung) with a flame. The emblem is surrounded by a circular border containing the Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' at the bottom. There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ซึ่งสรุปขั้นตอนและผลของการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ ตามตัวแปรอาชีพและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ต่างกัน
2. บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือมีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2513-2540 จำนวน 430 คน โดยได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะทั่วไป เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม โดยมีจดหมายขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม ไปยังบัณฑิต
ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 430 คน ผู้วิจัยได้เก็บ
รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ รับแบบสอบถามคืนมาได้จำนวน 430 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม
SPSS Windows วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิต
ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยใช้ไคสแควร์
(Chi-Square)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ สรุปผลการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ สรุปผลดังนี้
บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศ สาขา
ทันตแพทยศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาการบำบัดรักษาทางทันตกรรม และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ส่วนใหญ่ต้องการ
ใช้สารนิเทศที่มีอายุทันสมัยที่สุด 1 เดือน-1 ปี และต้องการใช้สารนิเทศเดือนละ 1 ครั้ง สาขาวิชาที่
ต้องการใช้มากได้แก่ ศัลยศาสตร์ช่องปาก ทันตกรรมทั่วไป และทันตกรรมบูรณะ สารนิเทศจากหนังสือ
อ้างอิงที่ต้องการใช้ได้แก่ รายงานการวิจัย วรรณกรรมวารสาร และวิทยานิพนธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ
ใช้บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศมากที่สุด ปัจจุบันบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ใช้หนังสือ และเอกสารส่วนตัวรวมทั้งสารนิเทศจากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
และต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
โดยส่งผ่านไปรษณีย์ธรรมดา และทาง E-Mail

ในด้านภาษาของสารนิเทศ นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ต้องการใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด ยกเว้น บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศและแหล่งสารนิเทศในต่างประเทศ ต้องการเป็นภาษาอังกฤษ

2. การศึกษาระดับความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สรุปผลไว้ดังนี้

2.1 นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง และระดับน้อย สารนิเทศที่ต้องการใช้ในระดับน้อย ได้แก่ แหล่งสารนิเทศและหนังสืออ้างอิง นอกจากนี้ต้องการใช้อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ในแต่ละประเภทพอสรุปได้ดังนี้

2.1.1 ประเภทประวัติทันตแพทยศาสตร์ นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้ในระดับปานกลางทุกข้อ และต้องการใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด

2.1.2 ประเภทหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้ในระดับปานกลางทุกข้อ และต้องการใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด

2.1.3 ประเภทสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สาขาวิชาในระดับปานกลางทุกข้อ และต้องการใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด

2.1.4 ประเภทแหล่งสารนิเทศทันตแพทยศาสตร์ นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศโดยส่วนรวมในระดับน้อย แต่หากพิจารณารายชื่อพบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่ต้องการใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ ที่อยู่สำนักพิมพ์หนังสือในต่างประเทศ ที่อยู่ตัวแทนจำหน่ายหนังสือในต่างประเทศ และที่อยู่สำนักพิมพ์วารสารในต่างประเทศ ที่ต้องการใช้แหล่งสารนิเทศระดับน้อย ได้แก่ แหล่งอื่น ๆ คือต้องการให้มีแหล่งแพร่ข่าวสารการจัดประชุมสัมมนา ด้านวิชาการทุกครั้ง และต้องการใช้แหล่งสารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด

2.1.5 ประเภทหนังสืออ้างอิง นักจิตกัณฑ์แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงโดยส่วนรวมในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าต้องการใช้ในระดับน้อยและระดับปานกลางมีจำนวนเท่า ๆ กัน ต้องการใช้ระดับน้อยได้แก่ หนังสือพจนานุกรม หนังสือนามานุกรม หนังสือรายปี รายงานประจำปี และรายงานการประชุม ที่ต้องการใช้สารนิเทศระดับปานกลางได้แก่ หนังสือคู่มือ วรรณกรรมวารสาร รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ คือต้องการใช้สาระสังเขปการประชุม สัมมนา การวิจัย หรือ case study และต้องการใช้สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด

2.1.6 ประเภทรูปแบบสารนิเทศ นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศโดยส่วนรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความต้องการใช้ในระดับปานกลาง และระดับมาก ที่ต้องการใช้ในระดับมากได้แก่ บทความ จากวารสารภาษาต่างประเทศ นอกนั้นมีความต้องการใช้ในระดับปานกลางและต้องการใช้สารนิเทศ ที่เป็นภาษาไทยมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ตามตัวแปรอาชีพและประสบการณ์การทำงานพอสรุปได้ดังนี้

3.1 นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยทันตแพทย์ต้องการใช้ ประวัติทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์และผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี

3.2 นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยทันตแพทย์มีความต้องการใช้หลักสูตรการศึกษาทันตแพทยศาสตร์ของไทยมากกว่า อาจารย์ทันตแพทย์ และผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ

3.3 นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ทันตแพทย์มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาวิชา มากกว่าทันตแพทย์ และผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และมากกว่า 10 ปี ตามลำดับ

3.4 นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทันตแพทย์มีความต้องการใช้มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์และผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ต้องการใช้มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ

3.5 นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน คือ อาจารย์ทันตแพทย์และทันตแพทย์ มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์โดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ มากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 1-5 ปี ตามลำดับ

3.6 นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทันตแพทย์ มีความต้องการใช้มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ และ เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการใช้มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ตามลำดับ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยจำแนกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. เปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อภิปรายผลแต่ละหัวข้อดังนี้

1. ความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ของนวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อภิปรายผลในแต่ละเรื่องดังนี้

1.1 ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์พบว่านวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ 100 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายิกา เมฆจรุสกุล (2528 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าอาจารย์ทุกคณะมีความต้องการใช้ข้อมูลเฉพาะวิชาที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และบอร์ตเวย์ (Broadway, 1993 : 253-256) พบว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์สุขภาพของชุมชนมองเห็นความสำคัญ และความต้องการใช้สารนิเทศเพื่อคนใช้ นอกจากนี้จะเห็นว่าสภาพปัจจุบันเป็นยุคสารสนเทศ นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์เห็นความสำคัญของสารนิเทศว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งช่วยทำให้เกิดการพัฒนาการศึกษาความรู้ อาชีพและเรื่องต่าง ๆ ที่ตนสนใจ เพื่อปรับปรุงตนเอง ให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการสมัยใหม่

1.2 ความต้องการใช้หัวข้อต่าง ๆ ของสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ พบว่า นวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ทุกหัวข้อ ซึ่งทุกหัวข้อนวัตกรรมทันตแพทยศาสตร์ มีความต้องการใช้ในระดับปานกลางสอดคล้องกับความคิดเห็นของลินแและการ์วี (Lin and Garvey. 1972 : 22) กล่าวว่าการศึกษารายวิชาในสาขาต่างกัน ต้องการใช้สารนิเทศที่แตกต่างกันบางครั้งนักวิชาการภายในกลุ่มเดียวกันยังมีความต้องการใช้สารนิเทศแตกต่างกันอีกด้วยโดยอาจจะต้องการสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งทั้งนี้มิได้ผลเนื่องมาจากความสนใจของแต่ละบุคคลประเภทของงาน หรือการประกอบอาชีพ รวมถึงสภาพแวดล้อมของบุคคล สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วน

ทำให้เกิดความต้องการใช้สารนิเทศที่แตกต่างกันออกไป เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ อุกัย วรณกุล (2529 : บทคัดย่อ) พบว่าความต้องการสารนิเทศของนักเรียนในเมืองกับนอกเมือง มีความต้องการสารนิเทศแตกต่างกัน ในด้านการพัฒนาตนเอง พัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติในการประกอบอาชีพ ซึ่งการที่ผลการวิจัยออกมาเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ มีจำนวนสาขาวิชา มากถึง 10 สาขาวิชา บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ที่เป็นอาจารย์ทันตแพทย์ มีความเชี่ยวชาญและมีความ จำเป็นใช้สารนิเทศในสาขาที่ตนรับผิดชอบอยู่ ส่วนทันตแพทย์ที่ประกอบอาชีพความต้องการใช้สารนิเทศ ขึ้นอยู่กับ case คนไข้แต่ละราย จึงทำให้บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือมีความ ต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ทุกหัวข้อในระดับปานกลาง

1.3 ความต้องการใช้สารนิเทศจากหนังสืออ้างอิงของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พบว่าต้องการใช้รายงานการวิจัยมากที่สุด และระดับของความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของคณาวุฒิ เทียมทอง (2521 : 135-141) พบว่าอาจารย์ใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลประเภทรายงานการวิจัยมากที่สุดผลการวิจัยปรากฏ เช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สารนิเทศจากการวิจัยเป็นสารนิเทศที่ผ่านการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตีความ และสรุปผลเรียบร้อยแล้ว จัดเป็นสารนิเทศที่มีคุณค่า เป็นสารนิเทศที่ผ่านการค้นคว้าทดลอง ได้สิ่งใหม่ ๆ ในด้านวิชาการ จัดเป็น สารนิเทศระดับสูง ผู้ใช้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สำหรับผลการวิจัยที่พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการ ใช้หนังสืออ้างอิงอยู่ในระดับน้อยซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของพลสุข น้าสุนีย์ (2527 : 93-99) พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้หนังสืออ้างอิง อาจเนื่องมาจากหนังสืออ้างอิงมีจำนวนน้อย ไม่ตรงกับ ความต้องการของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประการสำคัญคือในการประกอบอาชีพ ทันตแพทย์ส่วนใหญ่ มีความจำเป็นใช้สารนิเทศจากหนังสือตำรา บทความจากวารสารซึ่งเป็นสารนิเทศ ใหม่ เป็นหลักทฤษฎีในการวิเคราะห์ และตัดสินใจในการบำบัดรักษาโรค มากกว่าที่จะใช้จากหนังสือ อ้างอิง อีกประการหนึ่งบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วไปอยู่ ทั่วโลกไม่ทราบว่ามีหนังสืออ้างอิงใหม่ ๆ มีอะไรบ้าง

1.4 ความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิต ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้อวารสารภาษาต่างประเทศในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของศรีวรรณ ยอดนิล (2527 : 109-112) และสุจิตรา เพื่องวรรณะ (2524 : 94-97) พบว่าคณาจารย์ต้องการใช้อวารสารภาษา ต่างประเทศในระดับมาก การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก บทความจากวารสารเป็น สารนิเทศที่ใหม่ ทันสมัย สามารถนำมาใช้พัฒนาปรับปรุงรูปแบบและวิธีการบำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพ อีกประการหนึ่งบทความจากวารสารเป็นเรื่องสั้น ๆ พอที่ผู้อ่านจะมีเวลาอ่านเข้าใจได้อย่างรวดเร็วใน ระยะเวลาย่ำกักตผู้ซึ่งจึงนิยมใช้บทความจากวารสาร การที่ผู้ใช้ต้องการบทความจากวารสารต่างประเทศ

อาจเนื่องมาจากในต่างประเทศมีการคิดค้นวิจัยเรื่องราวใหม่ ๆ ขึ้นมามากกว่าบทความในประเทศ

1.5 การใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากเอกสารส่วนตัวมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมิเมอร์ (Nimer. 1987 : 3600A) พบว่า แพทย์ผู้ที่มีระยะเวลาในการทำงานนาน ใช้แหล่งข้อมูลที่มีใช้ห้องสมุดและผลงานวิจัยของ สุวีพร เมืองอ่ำ (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า อาจารย์โรงเรียนเตรียมทหารชอบใช้แหล่งสารเทศจากทรัพยากรส่วนตัว ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดสาธารณสุขอำเภอและประกอบอาชีพส่วนตัวบัณฑิตเหล่านี้ต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างต่อเนื่อง แต่แหล่งบริการสารนิเทศบางแหล่ง เช่นห้องสมุดในหน่วยงาน อาจมีสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ที่ไม่ตรงกับความต้องการ หรือไม่มีสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ที่ต้องการ หรืออาจจะไม่มีแหล่งให้บริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เหล่านี้จึงจำเป็นต้องใช้เอกสารส่วนตัว ซึ่งสะดวกและง่ายต่อการค้นหา

1.6 วัตถุประสงค์ของความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ พบว่า บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้สารนิเทศเพื่อใช้ในการบำบัดรักษาทางทันตกรรมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรอดเวย์ (Broadway. 1993 : 253-256). เดวิสสัน (Davison. 1993 : 1) และ บิลโลเดอว์ (Bilodeau. 1992 : Abstract) พบว่า ผู้ใช้ต้องการใช้สารนิเทศเพื่อการวิเคราะห์ ตัดสินใจในการรักษาโรค ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในการเรียนการสอนสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ จุดประสงค์ใหญ่ของคณะทันตแพทยศาสตร์ ผลิตบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ เพื่อให้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพ อันนำไปสู่แนวทางแก้ไขปัญหาทันตสาธารณสุขได้ ประการสำคัญคือ เพื่อให้บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์มีความรู้ ความสามารถในการตรวจวินิจฉัย วางแผนการรักษา บำบัดรักษาโรคในช่องปาก และอวัยวะที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : 2529 : 11)

1.7 อายุของสารนิเทศ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต้องการใช้สารนิเทศที่มีอายุทันสมัยที่สุด 1 เดือน - 1 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนายิกา เมฆจรัสกุล (2529 : บทคัดย่อ) พบว่าผู้ใช้ต้องการใช้สารนิเทศที่ให้ความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ ไม่เกิน 1 ปี การวิจัยของ พะวงพิศ เทียนทิม (2524 : 94-97) และ วราภรณ์ ภูแย้ม (2524 : 98-101) พบว่าทรัพยากรห้องสมุดไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ล้าสมัย ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่าสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จัดเป็นสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา เป็นสารนิเทศที่เป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ประกอบอาชีพผู้ใช้จำเป็นต้องใช้เพื่อพัฒนาอาชีพ สารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา

จึงมีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสาขาการแพทย์ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ จึงมีความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ทันสมัยที่สุด

1.8 ความถี่ในการใช้สารนิเทศ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ เดือนละ 1 ครั้ง มากที่สุด ผลการวิจัย ปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องจากว่าอาชีพของอาจารย์ทันตแพทย์และทันตแพทย์มีหน้าที่สอนแนะนำและบริการ รักษาผู้ป่วยในคลินิก จึงทำให้บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ไม่มีเวลาว่างมากพอที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ได้มากกว่านี้ ทั้งนี้ ความแตกต่างของความถี่ในการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ย่อมขึ้นอยู่กับความสะดวกของแต่ละบุคคลด้วย

1.9 ความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะ ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พบว่าบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีความต้องการใช้สารนิเทศ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากว่า ในอดีตคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีโครงการสนับสนุนส่งเสริมวิชาการแก่ บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โดยการส่ง สำเนาวารสารวิชาการฉบับใหม่ให้แก่บัณฑิต และบัณฑิตสามารถเขียนมาขอสำเนา บทความที่ต้องการ โดยผู้ขอจะเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นจึงทำให้บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ยังมีความ ต้องการได้รับข่าวสารสาขาทันตแพทยศาสตร์อย่างต่อเนื่อง อีกประการหนึ่ง บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่ขาดแหล่งบริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ มีความต้องการและจำเป็น ใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

1.10 วิธีการรับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ พบว่า บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ต้องการรับสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โดยส่งผ่านไปรษณีย์ ธรรมดามากที่สุด ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ไปรษณีย์ เป็นระบบขนส่งดั้งเดิมและสามารถ ส่งถึงผู้รับได้ทุกแห่ง ระยะเวลาถึงมือผู้รับไม่นานเกินไป ราคาไม่แพง ผู้ใช้จึงต้องการให้ส่งผ่าน ไปรษณีย์ธรรมดา

2. เปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิต ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ภูมิภาคผลแต่ละเรื่องดังนี้

2.1 บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความ ต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า ทันตแพทย์มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ การที่ผลการวิจัยปรากฏ เช่นนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ทันตแพทย์มีหน้าที่ให้ความรู้ สอนหลักทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติวิธีการบำบัด รักษาทางทันตกรรม อาจารย์จึงมีความต้องการ และจำเป็นในการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์น้อยกว่า

ทันตแพทย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรีย์ บุษงามงคล (2528 : 190) พบว่าผู้ใช้สารนิเทศในสาขาวิชาเดียวกัน ต้องการสารนิเทศเฉพาะสาขาที่ตนเกี่ยวข้องมากที่สุด

สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการใช้ประวัติทันตแพทยศาสตร์มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลาการปฏิบัติงานมีผลต่อความต้องการใช้สารนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี สุทธิสุวรรณ (2525 : บทคัดย่อ) พบว่าอาจารย์มีระยะเวลาการสอนแตกต่างกัน มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าวิจัยแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ผู้มีระยะเวลาการทำงาน 1-5 ปี เป็นช่วงที่เริ่มเข้าปฏิบัติงาน ภายใต้นี้ยังมีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าเนื่องจากยังขาดความรู้ขาดประสบการณ์ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จึงต้องการสารนิเทศเพื่อใช้เสริมความรู้ที่ยังขาดอยู่ในบางส่วน และเพื่ออ้างอิงให้เกิดความมั่นใจ จึงทำให้บุคคลเหล่านี้ต้องการใช้สารนิเทศมากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ

2.2 บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่าทันตแพทย์ มีความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ทันตแพทย์แต่ละสาขาวิชา ต้องการข้อสนเทศโดยเฉพาะสาขาวิชาของตน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบานชื่น ทองพันธ์ (2532 : ก) พบว่าอาจารย์ต้องการใช้สารนิเทศเพื่องานสอนมากที่สุด จึงมีความสนใจในด้านหลักสูตรน้อยกว่าทันตแพทย์ หรืออาจเป็นเพราะบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อสำเร็จการศึกษาและไปปฏิบัติงานพบว่าหลักสูตรที่ได้ศึกษามานั้นยังไม่สมบูรณ์ ยังขาดบางวิชาที่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ หรืออาจเป็นเพราะทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาและต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ตนสนใจ จึงมีความสนใจหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์

สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้หลักสูตรทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ต้องการหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษาแล้วในช่วง 1-5 ปี เป็นช่วงที่ปฏิบัติงานแล้วเกิดปัญหาต้องการศึกษาหลักสูตรที่ได้ศึกษามาอีกประการหนึ่ง อาจเนื่องจากความต้องการศึกษาต่อ จึงทำให้สนใจศึกษาหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 6-10 ปี

2.3 ทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการใช้สาขาวิชาทัศนคติแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ทัศนคติแพทยศาสตร์ มีความต้องการใช้สารนิเทศทุกสาขาวิชา มากกว่าทัศนคติแพทยศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จินตนา กระแสชัย (2524 : 83-9) และ วัฒนา สวัสดิสิริพันธ์ (2522 : 158-161) พบว่า อาจารย์ใช้ทรัพยากรจากห้องสมุดมากกว่าผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์ทัศนคติแพทยศาสตร์ มีหน้าที่หลักในการสอนจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้กว้างขวาง เพื่อพัฒนาการสอนให้ก้าวทันกับสภาพแวดล้อม สังคม และวิชาการสมัยใหม่ อาจารย์ทัศนคติแพทยศาสตร์จึงต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ

สำหรับทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้สาขาวิชาทัศนคติแพทยศาสตร์แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และมากกว่า 10 ปี ตามลำดับ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากช่วง 1-5 ปี เป็นช่วงที่ทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มปฏิบัติงาน จึงต้องสนใจศึกษาสาขาวิชาเฉพาะหน้าที่ที่ตนต้องรับผิดชอบครั้นเมื่อทำงานสักระยะหนึ่งเมื่อรู้กระจ่างในวิชาที่ตนต้องปฏิบัติแล้วเริ่มมีประสบการณ์การทำงานมากขึ้นช่วงระยะเวลา 6-10 ปี ทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงเริ่มศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ตนสนใจเพื่อให้เกิดความรู้กว้างขวาง เพื่อต้องการความสำเร็จ ความมั่นคงของชีวิต และต้องการมีเกียรติยศ ชื่อเสียง ตามหลักจิตวิทยาของมาสโลว์ (Maslow) (สุชา จันท์เอม. 2516 : 81) ระยะ 6-10 ปี จึงเป็นระยะเวลาที่ทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มค้นคว้าเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ จึงทำให้ทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้สาขาวิชาทัศนคติแพทยศาสตร์ มากกว่าช่วงระยะเวลาอื่น

2.4 ทัศนคติทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทัศนคติแพทยศาสตร์แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่าทัศนคติแพทยศาสตร์มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทัศนคติแพทยศาสตร์ มากกว่าอาจารย์ทัศนคติแพทยศาสตร์ ที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะทัศนคติแพทยศาสตร์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากคณะทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และไปปฏิบัติงานตามหน่วยงานราชการต่าง ๆ หรือประกอบอาชีพส่วนตัว ทัศนคติแพทยศาสตร์เหล่านี้ มีความต้องการใช้สารนิเทศ แต่พบว่า หลายหน่วยงาน ไม่มีสารนิเทศสาขาทัศนคติแพทยศาสตร์ที่ต้องการ หรือบางแห่งไม่มีแหล่งบริการสารนิเทศสาขาทัศนคติแพทยศาสตร์ จึงทำให้ทัศนคติแพทยศาสตร์ มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศ สาขาทัศนคติแพทยศาสตร์มากกว่าอาจารย์ทัศนคติแพทยศาสตร์ ซึ่งมีห้องสมุดคณะทัศนคติแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้บริการอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โอซึโอบ (Osiope. 1984 : 1562A-1563A) พบว่าอาจารย์แพทย์ใช้แหล่งข้อมูลจากห้องสมุดที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับเรื่องวิจัยมากที่สุด

สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน โดยผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และ 6-10 ปี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเมอร์ (Nimer, 1987 : 3600A) พบว่าแพทย์ที่มีระยะเวลาทำงานนาน ใช้แหล่งข้อมูลมากกว่าผู้ที่ระยะเวลาการทำงานน้อย การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานมานานมากกว่า 10 ปี ส่วนใหญ่นิยมใช้สารนิเทศจากเอกสารของตนเอง เมื่อนานวันเข้าความก้าวหน้าทางวิชาการ และสังคมสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นต้องหันกลับมาพัฒนาตนเอง จึงมีความต้องการใช้แหล่งสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานช่วง 1-5 ปี และ 6-10 ปี

2.5 บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิง สาขาทันตแพทยศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ทันตแพทย์ และทันตแพทย์ เป็นอาชีพที่อยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกันผลงานวิจัยของสุรีย์ มุทงามงคล (2528 : 190) และนายิกา เมฆจรสกุล (2529 : 304) พบว่าอาจารย์ในสาขาวิชาเดียวกันต้องการสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องมากที่สุด จึงทำให้บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน

สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน โดยผลการวิจัยพบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 1-5 ปี การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ช่วงระยะ 6-10 ปี เป็นช่วงที่บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีประสบการณ์การทำงานแล้ว จึงเริ่มค้นคว้าเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ ซึ่งในการผลิตผลงานดังกล่าวจำเป็นต้องหาสารนิเทศจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ จึงทำให้บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีความต้องการใช้หนังสืออ้างอิงสาขาทันตแพทยศาสตร์ มากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี และ 1-5 ปี

2.6 บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่า ทันตแพทย์มีความต้องการใช้บทความจากวารสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ หนังสือตำราภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ แผ่น Diskettes และสารบัญญควารสารฉบับใหม่ มากกว่าอาจารย์

ทันตแพทย์ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งปฏิบัติงานเป็นทันตแพทย์หรือประกอบอาชีพส่วนตัว ขาดแคลนสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ เนื่องจากไม่มีแหล่งให้บริการ หรือแหล่งที่ให้บริการมีสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ จึงทำให้ทันตแพทย์มีความต้องการใช้มากกว่าอาจารย์ทันตแพทย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราช่า และมอริอาร์ตี (Rzasa and Moriarty. 1970 : 403-408) พบว่าทรัพยากรห้องสมุดที่ใช้มากที่สุดในรูปแบบของวารสารวิชาการและหนังสือทั่วไป

สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิจัยพบว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี มีความต้องการใช้รูปแบบสารนิเทศมากกว่าผู้มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระยะเวลา 1-5 ปี เป็นช่วงที่บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มเข้าปฏิบัติงาน เป็นระยะที่มีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าเพื่อประกอบอาชีพซึ่งยังขาดประสบการณ์จึงจำเป็นต้องใช้สารนิเทศซึ่งเป็นเนื้อหาสาระด้านวิชาการ โดยส่วนใหญ่แล้วสารนิเทศเหล่านี้จะอยู่ในรูปของหนังสือ ตำรา และวารสาร เทป สไลด์ วิดีทัศน์ สาระสังเขป และสารบัญญาวารสารฉบับใหม่ ส่วนช่วงระยะเวลา 6-10 ปี และมากกว่า 10 ปี เป็นช่วงที่มีประสบการณ์การทำงานแล้ว จึงทำให้มีความต้องการใช้สารนิเทศลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เน็ญศรี สุทธิสุวรรณ (2525 : บทคัดย่อ) พบว่าพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน 1-5 ปี 6-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไปมีความแตกต่างกัน โดยผู้ทำงานนานจะเกิดความกระตือรือร้นลดลง

ข้อเสนอแนะ

อาจารย์ทันตแพทย์ มีข้อเสนอแนะในความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ พอสรุปได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
2. หนังสือและวารสาร
3. คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร
4. บริการถ่ายเอกสาร
5. บริการยืมระหว่างห้องสมุด
6. สารนิเทศอื่น ๆ

1. สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

1.1 ควรเพิ่มจำนวนสารนิเทศในสาขาวิชา Basic science, oral biology, biochemistry, physiology, occlusion, สาธารณสุข, ระบาดวิทยา, สาขาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ, อาหารและยา, หลักสูตรการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศที่ทันสมัย

1.2 ต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ของไทย ส่วนใหญ่มีแต่ของต่างประเทศ

1.3 ต้องการให้รวบรวมงานวิจัยสาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่ทำขึ้นในประเทศไทย "ทั้งหมด" ในแต่ละปี เนื่องจากแต่ละปีมีผู้จัดทำหลาย ๆ หน่วยงาน สังกัดต่าง ๆ กัน ถ้ารวม Abstract ได้ทั้งหมดก็จะดี

2. หนังสือและวารสาร

2.1 หนังสือและวารสารที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เนื้อหาไม่ค่อยทันสมัย

2.2 ต้องการทราบชื่อหนังสือและวารสารที่เข้าใหม่ในห้องสมุด ประจำเดือนเพื่อสามารถติดตามได้

2.3 วารสารของห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มีชื่อกับสถาบัน/โรงพยาบาลอื่น ๆ ควรจัดทำวารสารที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน หรือ น่าจะมีการประสานงานระหว่างห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ แต่ละมหาวิทยาลัยให้รับวารสารที่แตกต่างกัน เพื่อลดความสูญเปล่า และผู้ใช้ได้มีความหลากหลายในการเลือกใช้สูงขึ้น

3. ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์สื่อสาร

3.1 ต้องการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นสารนิเทศได้เพียงพอกับการใช้

3.2 ต้องการค้นฐานข้อมูลผ่านระบบ Internet

3.3 ต้องการให้นำ Internet, E-mail มาใช้ในเรื่อง

- ส่งข่าวสารถึงศิษย์เก่า

- รับ-ส่งข้อมูลระหว่างห้องสมุด

- ส่งวารสารตามคำขอของผู้ยื่นขอมหาวิทยาลัย

3.4 ควรพัฒนา CAI ประจำห้องสมุดโดยการซื้อ/จัดทำเอง

3.5 ต้องการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมที่ใช้เป็นประจำ

4. บริการถ่ายเอกสาร

ต้องการให้ห้องสมุดมีเครื่องถ่ายเอกสารในห้องสมุด มากกว่าที่จะลงไปถ่ายเอกสารชั้นล่างเพราะไม่สะดวกหากถ่ายเอกสารจำนวนมากราคาค่าถ่ายเอกสารไม่ควรแพงกว่าร้านถ่ายเอกสารนอกคณะ

5. บริการยืมระหว่างห้องสมุด

การยืมระหว่างห้องสมุดใช้เวลาาน ควรปรับปรุงให้รวดเร็วบางครั้งไม่ทันกับความต้องการใช้

6. สารนิเทศอื่น ๆ

6.1 ต้องการให้สารนิเทศเกี่ยวกับศิษย์เก่าทันตแพทย์ที่จบ และต้องการทราบสถานที่ทำงาน และประกอบวิชาชีพที่เรียนมาหรือไม่ จบแล้วไปประกอบอาชีพทันตแพทย์ที่เปอร์เซนต์ประกอบวิชาชีพอื่นที่เปอร์เซนต์

6.2 ต้องการทราบความเห็นของศิษย์เก่าที่จะช่วยพัฒนาหลักสูตร ไปในทางใดบ้าง

6.3 บทบาทหน้าที่ของทันตแพทย์ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันมีมากเพียงใด

6.4 ทันตแพทย์ที่จบแล้วต้องการให้ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วยเหลือด้านใดได้บ้าง มากน้อยเพียงใด

6.5 ต้องการให้ห้องสมุดส่งข่าวสาร และวารสารให้ศิษย์เก่าทุกคน

6.6 ต้องการให้ห้องสมุดบริการให้คำแนะนำทางโทรศัพท์

ทันตแพทย์ มีข้อเสนอแนะในความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์พอสรุปได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

1.1 ต้องการให้ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดบริการข้อมูลสารนิเทศตามแบบสอบถามและจัดส่งให้แก่ทันตแพทย์ผู้สนใจโดยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทันตแพทย์ผู้ต้องการความรู้จะเป็นผู้จ่ายเองหากมีบริการส่วนนี้จะเป็นการกระตุ้นให้ทันตแพทย์มีความรู้ที่ทันสมัยมากขึ้น

1.2 ต้องการสารนิเทศสาขาทันตกรรม หรือสาระเกี่ยวกับคนใช้ในรายที่คิดว่าเป็นประโยชน์ในการรักษาทันตกรรม โดยเฉพาะในโรงพยาบาลด้าน Surgery, Medicine ช่วยทำเป็น Case Report ให้ด้วยก็จะดี

1.3 ต้องการสาขาเอนโดดอนต์, ทันตกรรมป้องกัน, การจัดทำสื่อการสอนแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะของต่างประเทศ, พฤติกรรมเด็กในสายตากรณีสุขภาพจิตในสายการแพทย์, ด้านช่างทันตกรรม, การซ่อมบำรุงเครื่องมือทันตกรรม, ความรู้เกี่ยวกับโภชนาการงานส่งเสริมสุขภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทันตสุขภาพ, การบริหารจัดการในชุมชน, ข้อมูลข่าวสารการศึกษาต่อต่างประเทศในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ, การดูงานต่างประเทศ, เนื้อหาการประชุม, Case แปลก ๆ ซึ่งคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อทันตแพทย์ภาคเหนือ, ตัวยานใหม่ ๆ ทางทันตกรรมที่อาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ใช้แล้วดี ปลอดภัยกับคนใช้, ข้อมูลจากทันตแพทย์ทั่ว ๆ ไปที่นำมาปรึกษาแล้วเล่าสู่กันฟัง นำมา Discussion แล้วถามผู้เชี่ยวชาญสาขานั้น ๆ แล้วนำ Topic ส่งให้ทันตแพทย์ทั่วไปอ่าน จะเกิดความมั่นใจในอาชีพทันตแพทย์, ข้อมูลเกี่ยวกับคณะทันตแพทยศาสตร์ของเราทุกคน เพื่อศิษย์เก่าจะไม่ลืมอาจารย์และคณะ, ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของศิษย์เก่า

1.4 ต้องการได้วิทยากรใหม่ ๆ หรือวิจัยใหม่ ๆ ที่มีใช้เป็นที่มาของเนื้อหาเขียนซ้ำ ๆ กับของเก่า ๆ

1.5 ต้องการให้บริการรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรม การประชุมวิชาการ, สัมมนา ของทันตแพทย์ใหม่ๆ ส่งให้ศิษย์เก่าทุกครั้งเพื่อให้เข้าร่วมกิจกรรมและเพื่อทราบความก้าวหน้าทางวิชาการ ในขณะเดียวกันต้องการให้สรุปเนื้อหาวิชาการในการประชุม/วิทยากรพิเศษ/โครงการพิเศษต่าง ๆ ของ คณะฯ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ในกรณีที่ไม่สามารถเข้ารับฟังได้

1.6 หวังสมุดเป็นศูนย์รวมการแจ้งข่าวคราวของสถาบันเกี่ยวกับทันตแพทย์ทั้งในและ ต่างประเทศ เช่นองค์กร ผลงาน ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือระหว่างองค์กร เช่นสถาบันทันตกรรม ของกรมการแพทย์, โรงเรียนทันตภิบาล, มหาวิทยาลัยและสถาบันต่างประเทศ ฯลฯ เพื่อขอ/แลกเปลี่ยน ข้อมูลเรื่องราวที่ทำอยู่ให้กันและกัน

1.7 ต้องการความก้าวหน้าทางวิชาการ ของสายงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขา ทันตแพทยศาสตร์ เช่น การแพทย์, เภสัชกรรม

1.8 ต้องการสารนิเทศสาขาทันตกรรมบำบัดใหม่ ๆ ที่ทันสมัย

2. หนังสือและวารสาร

2.1 ควรมีการแนะนำหนังสือใหม่ ๆ

2.2 จัดหาหนังสือ เอกสารใหม่ ๆ ให้มีจำนวนมากขึ้น หนังสือมีน้อยเกินไป

ไม่หลากหลาย

2.3 จัดทำหนังสือและวารสารให้ชวนอ่าน มีรูปภาพ, Slide คำอธิบายที่ดี

2.4 ต้องการรายชื่อวารสาร (Journals) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ที่ห้องสมุด คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ บอกรับอยู่และแจ้งปีที่เริ่มบอกรับ

2.5 ต้องการให้ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นสื่อกลาง บริการติดต่อกับแหล่งต่าง ๆ ที่มีวารสารเพื่อขอถ่ายเอกสารให้ทันตแพทย์ต่างจังหวัดจะได้ประโยชน์มาก

2.6 ต้องการสำเนาวารสารฉบับใหม่ ๆ ส่งไปให้เพื่อทันตแพทย์จะได้ขอถ่ายเอกสาร เรื่องที่ต้องการ เพื่อศิษย์เก่าและทันตแพทย์ที่จบจากสถาบันอื่นจะได้รับประโยชน์ด้วย

2.7 ต้องการให้รวบรวมหัวข้อเรื่องต่างๆในวารสารวิชาการสาขาทันตแพทยศาสตร์ ลงใน Internet เนื่องจากเกือบทุกโรงพยาบาลมีคอมพิวเตอร์และ Internet แล้วเพื่อผู้สนใจสามารถ ขอถ่ายเอกสารได้

3. คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร

3.1 ควรมีบริการเกี่ยวกับ E-mail

3.2 ควรส่งสารนิเทศทาง diskettes เพื่อประหยัดค่าถ่ายเอกสาร

3.3 สร้างระบบเครือข่ายระหว่างห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เพื่อความสะดวกของผู้ใช้

3.4 ให้มีบริการช่วยสืบค้นข้อมูลกรณีศิษย์เก่าไม่สามารถมาค้นได้ในเวลาราชการ และจัดส่งให้ทางไปรษณีย์

3.5 ต้องการให้มีการค้น CD-ROM Network ในระดับทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงสาธารณสุข

3.6 ให้มีการจัดสอนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ค้นข้อมูลให้เป็น

4. บริการถ่ายเอกสาร

ให้มีเครื่องถ่ายเอกสารมากขึ้น เน้นการถ่ายด้วยตนเองให้มี Card ถ่ายเอกสาร เช่นต่างประเทศ

5. สารนิเทศอื่น ๆ

5.1 ต้องการทราบว่าห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีบริการสารนิเทศอะไรบ้าง ติดต่อให้บริการได้อย่างไร วิธีไหน ค่าใช้จ่าย(ถ้ามี)ระยะเวลาในการขอ, การส่ง และการตอบรับ

5.2 ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูลให้แก่โรงพยาบาลต่าง ๆ โดยทางไปรษณีย์ จะช่วยให้ทันตแพทย์ในภูมิภาคได้รับข้อมูล ข่าวสาร ทันสมัยทันเหตุการณ์

5.3 ให้มีการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดที่เป็นระบบ และต่อเนื่อง

5.4 ควรมีบริการค้นข้อมูลและถ่ายเอกสารให้สมาชิกอยู่ต่างจังหวัด

5.5 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดน่ารักทุกคน

5.6 ห้องสมุดเปิดถึงเที่ยงคืน

5.7 มีห้อง microfilm

5.8 ไม่ค่อยทราบว่าห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีอะไรบริการบ้าง จึงไม่สามารถขอรับบริการได้ ส่วนใหญ่จะสืบค้นด้วยตนเองจาก Index medicus และจาก Reference ของงานวิจัยที่มีอยู่

5.9 ควรแนะนำขีดความสามารถของห้องสมุดผู้ให้บริการ เช่น ยืมหนังสือครั้งละ.....เล่ม

บริการค้น CD-Rom / Internet

ให้บริการสืบค้น / ถ่ายสำเนาจากห้องสมุดอื่น เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บรรณานุกรม

- คุณาวุฒิ เทียมทอง. การใช้สิ่งพิมพ์รัฐบาลของคณาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- จินตนา กระแสชัย. ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อเขียนตำราของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- จิรัชย์ สืบคิด. เอกสารประกอบการเรียนวิชาสารนิเทศกับการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2538.
- ชนะ โศภารักษ์. คัมภีร์ไมโครคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัทเพอร์เฟกต์พริ้นท์แอนด์อิเล็กทรอนิกส์ไทยซึ่ง จำกัด, 2540.
- ชุตินา สัจจามันท์. สารนิเทศศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.
- ชุ่มพล ศฤงคารศิริ. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2537.
- ณิณา สวัสดิ์สรณ์. การสำรวจการใช้ทรัพยากรห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประกอบการสอนของคณาจารย์. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. พฤติกรรมการสอนวิจัยในห้องสมุด. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2528.
- ธารา กนกมณี. บริการสารนิเทศ : สมองความต้องการของผู้ใช้จริงหรือ ในเอกสารการประชุมวิชาการประจำปีการพัฒนาศูนย์สารนิเทศแห่งชาติประวัติพัฒนาการและการดำเนินงานระบบสารนิเทศแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2536:76.
- ธีรวัลย์ ศิลารัตน์. ความต้องการสารสนเทศทางการศึกษาของผู้บริหาร และอาจารย์คณะครุศาสตร์ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- นงลักษณ์ ไม่นายกิจ. "บริการสนเทศ : ความหมายและประเภท". วารสารห้องสมุด. 27(มค.-มี.ค)2526 : 17-23.
- นพรัตน์ รุ่งอุทัยศิริ และคมกริช ศิริแสงชัยกุล. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ : ห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2539.

- นายิกา เมฆจรัสกุล. *ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศ ของคณาจารย์คณาจารย์ศึกษาศาสตร์สุภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นิภา ศรีไพโรจน์. *สถิติของนพารามาตรีก*. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.
- นุชรี ตรีโลจน์วงศ์. *เอกสารประกอบการสอนวิชาห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า*. มหาสารคาม : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.
- บานชื่น ทองพันชั่ง. *รายงานการวิจัยความต้องการข้อสนเทศของอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.
- ประภาวดี ลีปสันต์. "ความหมายและระดับของความต้องการสารนิเทศ" ใน *การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ประยูร อาษานาม. *คู่มือวิจัยการศึกษา*. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2528.
- พะวงพิศ เทียนทิม. *ปัญหาการใช้วัสดุการแสดงในหอสมุดกลางของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- พูลสุข น้าสนี่. *การใช้ทรัพยากรห้องสมุด เพื่อประกอบการสอนของคณาจารย์ด้านสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- เพ็ญศรี สุทธิสุวรรณ. *พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกศึกษาศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูงและปริญญาตรีของวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *คู่มือแนะนำคณะกรรมการคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ดารารัตน์การพิมพ์, ม.ป.ป.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *คู่มือและคำแนะนำคณะกรรมการคณาจารย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ธนบรรณการพิมพ์, 2529.
- _____ . *รายงานประจำปี 2537-2538*. คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- _____ . *หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์*. เชียงใหม่ : ม.ป.ท., 2537.

- มหาวิทยาลัยมหิดล. **สรุปผลการสัมมนาวิชาการ เรื่องจริยศาสตร์และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
ทันตแพทยศาสตร์.** ในการประชุมสมาชิกผู้บริหารคณะทันตแพทยศาสตร์ แห่งประเทศไทย
ประจำปี 2532 วันที่ 26-28 กรกฎาคม 2532 ณ. โรงแรมแอมบาสซาเตอร์ จอมเทียน
พัทยา ชลบุรี, 2532.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. **เอกสารประกอบการเรียนวิชาสารนิเทศกับการศึกษา
ค้นคว้า.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. **การใช้ห้องสมุดและทักษะการเรียน.** ปัตตานี : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2528.
- แม้นมาส ชวลิต. **สารนิเทศกับการพัฒนาประเทศ.** กรุงเทพฯ : การประชุมใหญ่สามัญประจำปี
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2527.
- แม้นมาส ชวลิต และสิรินทร์ ช่วงโชติ. **คู่มือบรรณารักษศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
เกษมบรรณกิจ, 2511.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน,
2525.
- ลมุล รัตดากร. **การใช้ห้องสมุด.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย,
2530.
- วราภรณ์ ภู้อยิ้ม. **การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของอาจารย์วิทยาลัยครูยะลาเพื่อการสอน.
วิทยานิพนธ์ อ.ม.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วิลาวัลย์ สุวรรณสัมฤทธิ์. **สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น.** เชียงใหม่. คณะทันตแพทยศาสตร์, 2533.
- ศรีวรรณ ยอดนิล. **การใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัย และงานเขียนด้านวิชาการของคณาจารย์
คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ อ.ม.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527.
- สมศรี ไชยสร. **ความเป็นครูในวิธีการสอนและการวัดผลการศึกษา :** เอกสารประกอบการประชุม
เชิงปฏิบัติการ วันที่ 7-10 พฤศจิกายน 2526 ณ. โครงการจัดการลุ่มน้ำแม่สา บ้านโป่งไคร้
แม่ริม เชียงใหม่, 2526.
- สุจริต บัวพิมพ์. **"ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารสนเทศ" ใน การประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2533
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย เรื่อง ห้องสมุดกับสารนิเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต.
กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2533.**
- สุจิตรา เพ็ญวรรณะ. **การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและการเขียนของอาจารย์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ อ.ม.** กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- สุชา จันทรเอ็ม. *จิตวิทยากับการดำรงชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2516.
- สุทธิลักษณ์ อัมพันธ์. *บรรณารักษศาสตร์มูลหัตถ์*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- _____ . *สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2537.
- สุรพร เมืองอ่ำ. *ความต้องการข้อเสนอแนะของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร*. วิทยานิพนธ์ อ.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุรีย์ บุหงามงคล. *ความต้องการและการใช้ข้อเสนอแนะ ของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.
- อุดม จันทรสุข. *เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาประเทศไทยในเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวไกล
เศรษฐกิจไทยมั่นคง*. กรุงเทพฯ : กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม,
2538.
- อุทัย วรณกุล. *ความต้องการสารนิเทศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ 5 ในจังหวัดแพร่*. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- Bilodeau, Barbara. *Hierarchical Profiles of Information Needs of Women
Recently Diagnosed With Breast Cancer*. The University of Manitoba,
1992.
- Broadway, Marsha D. and Christensen, Steven B. "Medical and Health
Information Needs in a Small Community". *Public Libraries*.
32(5):253-56; Sept.-Oct. 1993
- Cronbach, Lec J. *Essentials of Psychological Testing*. New York : Haper
and Brother, 1970.
- Davison B. Joyce : *Prostate Cancer : Information Needs and Treatment
Decision Making*. The University of Manitoba, 1993.
- Ford, Geoffrey. "Progress in Documentation : Research in User Behavior
in University Libraries", *Journal of Documentation*. 29(1):85-106,
March, 1983.
- Harty, F.J. and R. Ogston : *Concise Illustrated Dental Dictionary*.
Bristol : Wright, 1987.
- Jablonski, Stanley. *Illustrated Dictionary of Dentistry*. Philadelphia :
Saunders, 1982.

- Line, Maurice B. "Draft Definition-Information and Library Needs, Wants, Demand and Uses", *Aslip Proceedings*. 26:87; January, 1974.
- Lin, Nan and William D. Garvey. *Annual Review of Information Science and Technology*. Washington D.C. : American Society for Information Science, 1972.
- Lundeen, Gerald W. and Others. "Information Needs of Rural Health care Workers". *Proceedings of The ASIS Annual Meeting* 30:253-68, 1993.
- Nimer, Ribhi Muslalfa Elayyan. "An Investigation into the Use of Source of Medical Information by the Practicing Jordaian Physician of Selected, Hospitals in Jordan", *Dissertation Abstracts International*. 47(10):3600A; April, 1987.
- Norman, Dorland W.A. *Dorland's Illustrated Medical Dictionary*. 25th ed. Philadelphia : Saunders, 1974.
- Osiobe, Achavweeko Stephen. "Use of Information Resources by Faculty and Students in Nigerian Medical School", *Dissertation Abstracts International*. 45(6):1562A-1563A; November-December, 1984.
- Poston-Anderson, Barbara and Edwards, Susan. The Role of Information in Helping Adolescent Girls with Their Life Concerns. *School Library Media Quarterly*. 22(1):25-30; fall, 1993.
- Rzasa, Phillip V. and John H. Moriarty. "The Types and Needs of Academic Library Users ; a Case Study of 4868 Responses", *College and Research Libraries*. 31(6) :403-408, November, 1970.
- Scolari, Jacqueline D. A : *Comparison of Information Needs and Resource Use Between First Year Medical Students in a Problem-based Learning Curriculum and First Year Medical Students in a Traditional Curriculum*. Illinois : Southern Illinois University at carbondale, 1992.
- Shores, Louis. *Basic Reference Sources : an Introduction to Materials and Methods*. Chicago : American Library Association, 1954.

- Steadman's Medical Dictionary Illustrated : A Vocabulary of Medicine and It's Allied Sciences with Pronunciations and Derivations.* 3rd.ed. Baltimore : The Willians & Wilkins, 1976.
- Thomson, Elizabeth. A. *A Glossary of Library Terms.* Chicago : American Library Association, 1967.
- Wilson, T.D. "On User Studies and Information Needs" *Journal of Documentation.* 27(3):3-15; March, 1981.
- Winchell, Constance. *A guide to reference books.* 8th ed. Chicago : American Library Association, 1967.
- Zwemer, Thomas J. *Boucher Clinical Dental Terminology : a Glossary of Accepted Terms in All Disciplines of Dentistry.* 4th ed. St.Louis : Mosby, 1982.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถาม

ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิต
ทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
- ตอนที่ 2 ความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของ
บัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ
- ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับความต้องการใช้
สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถาม จึงใคร่ขอชี้แจง
ความหมายของคำว่า สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร เรื่องราว เนื้อหา
ความรู้เฉพาะสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์เท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานที่ปฏิบัติงาน

- ( ) ทันตแพทย์ในเขตภาคเหนือ
- ( ) อาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. ประสบการณ์การทำงาน

- ( ) 1-5 ปี
- ( ) 6-10 ปี
- ( ) มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ความต้องการใช้สารนิเทศ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ของนิสิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในวงเล็บหน้าข้อความที่ตรงกับความต้องการ

1. ท่านต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ หรือไม่

- ( ) ต้องการ
- ( ) ไม่ต้องการ

2. ท่านต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ในหัวข้อ

- ( ) ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตแพทย์ของไทย
- ( ) ประวัติและวิวัฒนาการทางทันตแพทย์ของต่างประเทศ
- ( ) ทันตกรรมชุมชน
- ( ) ทันตสาธารณสุข
- ( ) ทันตกรรมจัดฟัน
- ( ) ทันตกรรมประดิษฐ์
- ( ) ทันตกรรมบูรณะ
- ( ) ทันตรังสีวิทยา
- ( ) ทันตวิทยา-พยาธิวิทยาช่องปาก
- ( ) ศัลยศาสตร์ช่องปาก
- ( ) ทันตกรรมเด็ก
- ( ) ปรีทันตวิทยา
- ( ) ทันตกรรมทั่วไป
- ( ) ที่อยู่สำนักพิมพ์ในต่างประเทศ

- ( ) ที่อยู่บริษัทตัวแทนจำหน่ายหนังสือในประเทศ
- ( ) วิธีการบอกรับวารสารต่างประเทศ
- ( ) อื่น ๆ.....

3. ท่านต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์จากหนังสืออ้างอิงข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) หนังสือพจนานุกรม
- ( ) หนังสือนามานุกรม
- ( ) หนังสือรายปี
- ( ) หนังสือคู่มือ
- ( ) ดรรชนีวารสาร
- ( ) รายงานการวิจัย
- ( ) รายงานประจำปี
- ( ) รายงานการประชุม
- ( ) วิทยานิพนธ์
- ( ) อื่น ๆ .....

4. ท่านต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ในรูปแบบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) บทความจากวารสารภาษาไทย
- ( ) บทความจากวารสารภาษาต่างประเทศ
- ( ) หนังสือตำราภาษาไทยเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด
- ( ) หนังสือตำราภาษาต่างประเทศเล่มใหม่ที่เข้าห้องสมุด
- ( ) สไลด์
- ( ) เทปบันทึกเสียง
- ( ) วีซีดี
- ( ) แผ่น Diskette
- ( ) บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง
- ( ) สารสังเขป (Abstracts)
- ( ) อื่น ๆ.....

5. ปัจจุบันท่านได้รับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากแหล่งใด

- ( ) หนังสือและเอกสารส่วนตัว
- ( ) ห้องสมุดประจำสถานพยาบาล
- ( ) ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ( ) ฐานข้อมูลผ่านระบบ Internet

- ( ) ฐานข้อมูลสำเร็จรูป CD-ROM
- ( ) ต้องการ แต่ไม่มีแหล่งให้บริการ
- ( ) อื่น ๆ.....

6. ท่านต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ เพื่อวัตถุประสงค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) เตรียมการสอน
- ( ) ผลิตเอกสารและหนังสือตำรา
- ( ) ประกอบการวิจัย
- ( ) เขียนบทความ
- ( ) ศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติมความรู้
- ( ) ใช้แก้ปัญหาการบำบัดรักษาทางทันตกรรม
- ( ) ประกอบการเขียนผลงานเลื่อนระดับ
- ( ) อื่น ๆ .....

7. อายุสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ที่ต้องการใช้

- ( ) ทันสมัยที่สุด 1 เดือน - 1 ปี
- ( ) 2 ปี - 3 ปี
- ( ) 4 ปี - 5 ปี
- ( ) หลังจาก 6 ปี

8. ความถี่ที่ท่านต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์

- ( ) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- ( ) เดือนละ 2 ครั้ง
- ( ) เดือนละ 1 ครั้ง
- ( ) 3 เดือน/ครั้ง
- ( ) อื่น ๆ .....

9. ท่านต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ( ) ต้องการ
- ( ) ไม่ต้องการ

10. ท่านต้องการรับสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ จากห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดย

- ( ) มารับด้วยตนเอง
- ( ) ส่งผ่านไปรษณีย์ธรรมดา

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ			ภาษา		ข้อเสนอแนะ
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ที่ต้องการ ไทย	อังกฤษ	
37.	สไลด์						
38.	เทป	.....	.....	.....	.....	.....	.....
39.	วีดิทัศน์	.....	.....	.....	.....	.....	.....
40.	แผ่น Diskettes	.....	.....	.....	.....	.....	.....
41.	บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง	.....	.....	.....	.....	.....	.....
42.	สารสังเขป (Abstracts)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.	สารบัญวารสารฉบับใหม่	.....	.....	.....	.....	.....	.....
44.	อื่น ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนความต้องการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ และข้อเสนอแนะตาม
 ความคิดเห็นของท่านที่คิดว่าจะทำให้การบริการสารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
 สำหรับบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ ที่ปฏิบัติงานในเขตภาคเหนือ มีประสิทธิภาพขึ้น

4.1 สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น ข้าพเจ้าต้องการรับทราบ
 ได้แก่.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

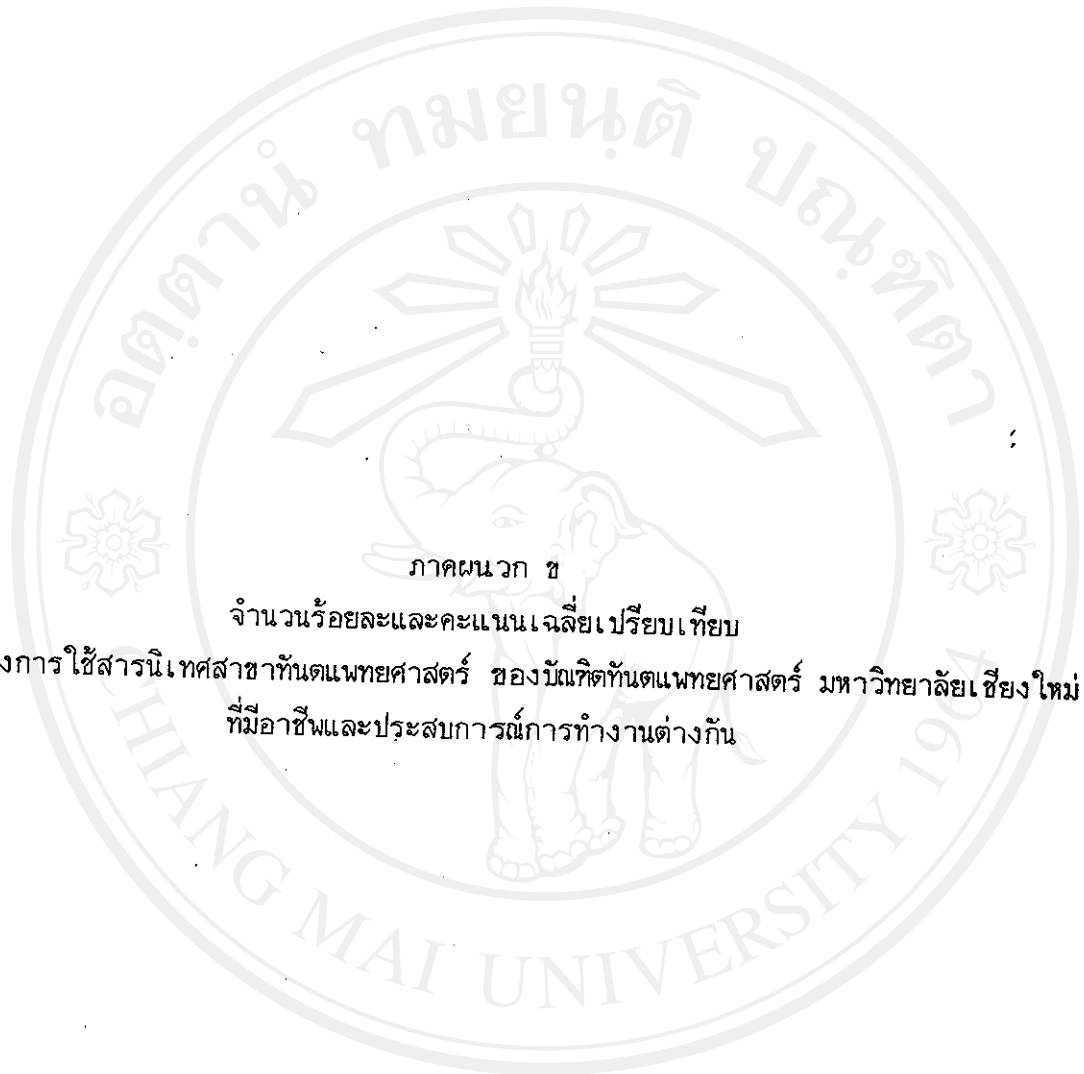
.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
จำนวนร้อยละและคะแนนเฉลี่ยเปรียบเทียบ
ความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่มีอาชีพและประสบการณ์การทำงานต่างกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 32 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ประเภทประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน

ประวัติทันตแพทย- ศาสตร์ อาชีพ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	อาจารย์ทันตแพทย์	27	20.77	66	50.77	37		
ทันตแพทย์	266	36.43	287	39.32	177	24.25	730	2.12
รวม	293	34.07	353	41.05	214	24.88	860	2.09

ตาราง 33 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ประเภท ประวัติทันตแพทยศาสตร์ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์
การทำงานต่างกัน

ประวัติทันตแพทย- ศาสตร์ ประสบการณ์	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	1-5 ปี	9	26.47	17	50.00	8		
6-10 ปี	4	5.56	26	36.11	42	58.33	72	1.47
มากกว่า 10 ปี	191	25.33	308	40.85	255	33.82	754	1.92
รวม	204	23.72	351	40.81	305	35.47	860	1.88

ตาราง 34 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ประเภทหลักสูตร ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน

หลักสูตร อาชีพ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อาจารย์ทันตแพทย์	18	13.85	81	62.30	31	23.85	130	1.90
ทันตแพทย์	207	28.36	435	59.59	88	12.05	730	2.16
รวม	225	26.16	516	60.00	119	13.84	860	2.12

ตาราง 35 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ประเภทหลักสูตร ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

หลักสูตร ประสบการณ์	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1-5 ปี	8	23.53	18	52.94	8	23.53	34	2.00
6-10 ปี	8	11.11	62	86.11	2	2.78	72	2.08
มากกว่า 10 ปี	103	13.66	436	57.82	215	28.52	754	1.85
รวม	119	13.84	516	60.00	225	26.66	860	1.88

ตาราง 36 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ประเภทสาขาวิชา ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีอาชีพต่างกัน

สาขาวิชา อาชีพ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	อาจารย์ทันตแพทย์	76	10.91	466	65.17	171		
ทันตแพทย์	296	7.39	2505	62.39	1214	30.24	4015	1.77
รวม	374	7.91	2971	62.81	1385	29.28	4730	1.79

ตาราง 37 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ประเภทสาขาวิชา ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

สาขาวิชา ประสบการณ์	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	1-5 ปี	81	43.32	50	26.74	56		
6-10 ปี	211	53.28	103	26.01	82	20.71	396	2.33
มากกว่า 10 ปี	932	22.47	2976	71.76	239	5.77	4147	2.17
รวม	1224	25.88	3129	66.15	377	7.97	4730	2.17

ตาราง 38 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ประเภทแหล่งสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่มีอาชีพต่างกัน

แหล่งสารนิเทศ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อาชีพ								
อาจารย์ทันตแพทย์	24	12.31	160	82.05	11	5.64	195	2.06
ทันตแพทย์	414	37.81	423	38.63	258	23.56	1095	2.14
รวม	438	33.95	583	45.19	269	20.85	1290	2.13

ตาราง 39 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ประเภทแหล่งสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงาน
ต่างกัน

แหล่งสารนิเทศ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ประสบการณ์								
1-5 ปี	6	11.76	27	52.94	18	35.30	51	1.76
6-10 ปี	3	2.78	51	47.22	54	50.00	108	1.53
มากกว่า 10 ปี	270	23.87	254	31.30	507	44.83	1131	1.61
รวม	279	21.63	432	33.49	579	44.88	1290	1.77

ตาราง 40 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ประเภทหนังสืออ้างอิง ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่มีอาชีพต่างกัน

หนังสืออ้างอิง	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อาชีพ								
อาจารย์ทันตแพทย์	71	12.14	303	51.79	211	36.07	585	1.76
ทันตแพทย์	397	12.09	1269	38.63	1619	49.28	3285	1.63
รวม	468	12.09	1572	40.62	1830	47.29	3870	1.65

ตาราง 41 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ประเภทหนังสืออ้างอิง ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงาน
ต่างกัน

หนังสืออ้างอิง	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ประสบการณ์								
1-5 ปี	10	6.54	94	61.44	49	32.02	153	1.75
6-10 ปี	64	19.75	251	77.47	9	2.78	324	2.17
มากกว่า 10 ปี	368	10.85	1214	35.78	1811	53.37	3393	1.57
รวม	442	11.43	1559	40.28	1869	48.29	3870	1.63

ตาราง 42 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขา
ทันตแพทยศาสตร์ ประเภทรูปแบบสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่มีอาชีพต่างกัน

รูปแบบสารนิเทศ อาชีพ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อาจารย์ทันตแพทย์	202	28.25	245	31.27	268	37.74	715	1.91
ทันตแพทย์	1698	42.29	1136	28.29	1181	29.42	4015	2.13
รวม	1900	40.17	1381	29.19	1449	30.64	4730	2.10

ตาราง 43 จำนวน ร้อยละและคะแนนเฉลี่ยความต้องการใช้สารนิเทศสาขาทันตแพทยศาสตร์
ประเภทรูปแบบสารนิเทศ ของบัณฑิตทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีประสบการณ์การทำงาน
ต่างกัน

รูปแบบสารนิเทศ ประสบการณ์	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	$\bar{X}$
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1-5 ปี	109	58.29	68	36.36	10	5.35	187	2.53
6-10 ปี	175	44.19	203	51.26	18	4.55	396	2.42
มากกว่า 10 ปี	1156	27.88	1661	40.05	1330	32.07	4147	1.96
รวม	1440	30.44	1932	40.85	1358	28.71	4730	2.02

ประวัติการศึกษาและประสบการณ์ผู้วิจัย

- ชื่อ : นางสาววิลาวัลย์ สุวรรณสัมฤทธิ์
- คุณวุฒิ : ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2516
: ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม 2532
- ตำแหน่ง : บรรณารักษ์ 6
ที่หัวหน้างานห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สถานที่ทำงาน : งานห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทร. 053-944433
E-Mail dnxxo001@Chiangmai.ac.th